

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.08.2019
31.08.2019
RT I, 13.06.2019, 5

Vangistusseadus

Vastu võetud 14.06.2000
[RT I 2000, 58, 376](#)
jõustumine 01.12.2000

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
õienäide (RT I 2000, 72)		
12.06.2002	RT I 2002, 56, 350	01.09.2002
terviktekst RT paberandjal	RT I 2002, 84, 492	
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
18.12.2002	RT I 2003, 4, 20	01.03.2003
29.01.2003	RT I 2003, 20, 116	10.03.2003
12.02.2003	RT I 2003, 26, 157	01.04.2003, osaliselt 01.01.2005
07.08.2003	RT I 2003, 58, 387	01.09.2003
19.11.2003	RT I 2003, 78, 524	01.01.2004
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
28.09.2005	RT I 2005, 54, 430	01.01.2006
26.01.2006	RT I 2006, 7, 42	04.02.2006
15.02.2006	RT I 2006, 12, 79	01.04.2006, osaliselt 01.07.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
27.09.2006	RT I 2006, 46, 333	01.01.2007
22.11.2006	RT I 2006, 56, 416	01.01.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.02.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.09.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2008
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2009
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2015
20.03.2008	RT I 2008, 17, 118	30.04.2008
20.03.2008	RT I 2008, 17, 118	01.06.2008
20.03.2008	RT I 2008, 17, 118	01.01.2009
19.06.2008	RT I 2008, 35, 213	01.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 4, 26	26.01.2009
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
20.02.2009	RT I 2009, 15, 93	01.03.2009
20.05.2009	RT I 2009, 29, 175	01.07.2009
18.06.2009	RT I 2009, 35, 232	27.06.2009
18.06.2009	RT I 2009, 36, 234	01.07.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 261	24.07.2009, osaliselt 01.12.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
16.06.2010	RT I 2010, 44, 258	19.07.2010
25.11.2010	RT I, 09.12.2010, 1	01.01.2011
09.02.2011	RT I, 04.03.2011, 1	01.04.2011

17.02.2011	RT I, 21.03.2011, 2	01.01.2012 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
08.12.2011	RT I, 22.12.2011, 3	23.12.2011 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 1	01.04.2013
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 2	09.07.2012, osaliselt 01.01.2013
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
14.06.2012	RT I, 04.07.2012, 1	01.08.2012
05.12.2012	RT I, 20.12.2012, 3	01.01.2013, osaliselt 01.04.2013
12.06.2013	RT I, 02.07.2013, 1	01.09.2013, osaliselt 01.01.2014
12.06.2013	RT I, 03.07.2013, 2	01.10.2013
20.06.2013	RT I, 05.07.2013, 2	15.07.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
26.03.2014	RT I, 16.04.2014, 1	26.04.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, jõustumisaeg muudetud 01.07.2016 [RT I, 17.12.2015, 1]
18.02.2015	RT I, 10.03.2015, 4	01.06.2015, osaliselt 01.01.2018
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 1	29.03.2015
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 3	01.07.2015
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 5	01.07.2015
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.01.2016 ja 01.07.2016
15.02.2017	RT I, 01.03.2017, 1	01.04.2017
14.06.2017	RT I, 07.07.2017, 1	01.11.2017
14.02.2018	RT I, 09.03.2018, 1	19.03.2018
13.02.2019	RT I, 27.02.2019, 12	01.08.2019
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 3	01.07.2019
11.06.2019	RT I, 13.06.2019, 2	11.06.2019 - Riigikohtu üldkogu otsus tunnistab vangistusseaduse § 94 lõike 5 põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks edasiulatuvalt, omistades otsuse tagasiulatuva mõju kaebajale praeguses asjas, samuti isikutele, kes käesoleva otsuse jõustumise ajaks on seadusega ette nähtud korras vaidlustanud neile pikaajalise kokkusaamise võimaldamata jätmise või seadusega ette nähtud korras taotlenud neile pikaajalise kokkusaamise võimaldamata jätmisega tekitatud kahju hüvitamist.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolev seadus sätestab vangistuse, aresti ja eelvangistuse täideviimise korra ning korralduse, samuti vanglateenistuse ning teenistuse vanglaametnikuna mõiste ja tingimused.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 1¹. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(2) Käesolevas seaduses ja selle alusel ettenähtud haldusmenetlusele ei kohaldata haldusmenetluse seaduse § 31 lõike 1 punkti 1, § 35 lõiget 2 ja § 62 lõike 3 punkti 1.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(3) Alaealine ja muu piiratud teovõimega isik võivad haldusmenetluses iseseisvalt menetlustoiminguid teha.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(4) Kõik vaided ja taotlused haldusmenetluse algatamiseks või haldusmenetluse käigus esitatakse kirjalikult, kui valdkonna eest vastutav minister ei ole määrusega lubanud ka suulise taotluse esitamist.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(4¹) Justiitsministeerium vaatab läbi vangla direktori haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid. Vanglateenistus vaatab läbi muu vanglas töötava isiku haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(5) Kinnipeetaval ja vahistatul on õigus esitada vangla haldusakti või toimingu peale kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud alustel ja korras tingimusel, et kinnipeetav või vahistatu on eelnevalt esitanud vaide vanglateenistusele või Justiitsministeeriumile ning vanglateenistus või Justiitsministeerium on vaide tagastanud, osaliselt rahuldanud, rahuldamata või tähtaegselt lahendamata jätnud.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(6) [Kehtetu -RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(7) Vaie lahendatakse 30 päeva jooksul, arvates vaide edastamisest vaiet läbivaatavale haldusorganile.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(8) Vangla tekitatud kahju hüvitamiseks on kinnipeetaval või vahistatul õigus halduskohtu poole pöörduda tingimusel, et kinnipeetav või vahistatu on eelnevalt esitanud riigivastutuse seaduses sätestatud korras kahju hüvitamise taotluse vanglale ning vangla on taotluse tagastanud või rahuldamata või tähtaegselt läbi vaatamata jätnud.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(8¹) Kui vaie või taotlus tagastatakse põhjusel, et vaide või taotluse esitaja ei ole määratud tähtajaks vaides või taotluses puudusi kõrvaldanud, ei ole kinnipeetaval ja vahistatul õigust pöörduda kaebusega sama vaidemenetluse eseme või kahju hüvitamise taotluse osas halduskohtu poole.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(9) Arestimaja vaideid lahendatakse haldusmenetluse üldises korras.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

§ 2. Kinnipeetav

Kinnipeetav käesoleva seaduse tähenduses on vanglas vangistust kandev süüdimõistetu.

§ 2¹. Karistusjärgselt kinnipeetav
[Kehtetu -RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 3. Arestialune

Arestialune käesoleva seaduse tähenduses on arestimajas aresti kandev isik.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2009]

§ 4. Vahistatu

Vahistatu käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellele on tõkendina kohaldatud vahistamist ja kes kannab eelvangistust kinnise vangla eelvangistusosakonnas või arestimajas.

§ 4¹. Inimvääriskuse austamine ja õiguste järgimine
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(1) Kinnipeetavat, arestialust või vahistatut koheldakse viisil, mis austab tema inimvääriskust ning kindlustab, et karistuse kandmine või vahi all viibimine ei põhjusta talle rohkem kannatusi või ebaseaduslikku kui need, mis paratamatult kaasnevad vanglas või arestimajas kinnipidamisega.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(2) Kinnipeetava, arestialuse või vahistatu vabadus allutatakse seaduses toodud piirangutele. Kui seadus ei sätesta konkreetset piirangut, võib vangla, Justiitsministeerium või arestimaja kohaldada vaid selliseid

piiranguid, mis on vajalikud vangla või arestimaja julgeoleku kaalutlustel. Piirangud peavad vastama täideviimise eesmärgile ja inimväärikuse põhimõttele ega tohi moonutada seaduses sätestatud teiste õiguste ja vabaduste olemust.

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 5. Täitmisplaan

(1) Täitmisplaan sätestab kinnipeetava ning vahistatu vastuvõtmiseks pädeva vangla.

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(2) Täitmisplaan koostamisel lähtutakse käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 sätestatud alustest.

(3) Täitmisplaan kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 5¹. Kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogu

(1) Kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogu (edaspidi *vangiregister*) on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on:

1) kanda kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusseaduse §-s 2 nimetatud kriminaalhooldusaluste isikuandmed ühte andmekogusse ja neid töödelda;

2) anda usaldusväärset teavet isiku vangistuses, eelvangistuses ja aresti kandmisel või kriminaalhooldusel viibimise kohta ning karistuse täideviimise käigu kohta;

3) pidada arvestust vangistuses, eelvangistuses ja aresti kandmisel või kriminaalhooldusel viibivate isikute üle;

4) töödelda vanglasse sisenevate ja vanglast väljuvate isikute, sõidukite ja nendega kaasas olevate tehnikavahendite andmeid vanglasse sisenemise lubamise otsustamiseks ning vangla julgeoleku ja korra tagamiseks;

5) võimaldada vanglateenistusel ja arestimajal oma ülesandeid täites töödelda andmekogusse sisestatavaid ja seal olevaid isikuandmeid kiiresti ja efektiivselt;

6) võimaldada dokumentide elektroonilist koostamist, säilitamist ning teabe ja dokumentide edastamist ja saamist, sealhulgas andmevahetust teiste andmekogudega;

7) tagada uuringute, statistiliste ülevaadete ja kriminaalpoliitiliste otsuste tegemiseks teabe süstematiseeritud kogumine;

8) võimaldada järelevalve teostamine vanglate ja arestimajade üle;

9) koondada teavet vangla julgeoleku ja korra tagamiseks;

10) koondada teavet jälitusmenetluse ja sellega seotud isikute kohta.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.01.2018]

(2) Vangiregistri vastutav töötleja on Justiitsministeerium. Vangiregistri volitatud töötlejad sätestatakse vangiregistri põhimääruses.

(3) Vangiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

§ 5². Juurdepääs vangiregistrile ja andmete väljastamine

(1) Vangiregistrisse kantud andmed on ette nähtud asutusesiseseks kasutamiseks.

(2) Andmeid väljastatakse üksnes seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga ettenähtud ülesannete täitmiseks ning selleks vajalikus mahu vangiregistri põhimääruses nimetatud isikutele või andmekogudele.

(3) Andmeid võib edastada teise riiki seaduse, välislepingu või muu Eesti jaoks siduva rahvusvahelise kohustuse täitmiseks üksnes juhul, kui neid kasutatakse seadusega kindlaks määratud ülesannete täitmiseks ning kooskõlas andmete töötlemise ja andmekogusse kandmise eesmärgiga.

(4) Kinnipeetavale, vahistatule, arestialusele ja kriminaalhooldusalusele väljastatakse nende kohta andmekogusse kantud andmeid digitaalselt või omakäeliselt allkirjastatud taotluse alusel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud taotluse alusel väljastatakse vangiregistrist paber kandjal koopiaid või väljatrükke tasuta kuni 20 lehekülge ühes kalendrikuus. Iga väljastatud lehekülje eest alates 21. leheküljest kalendrikuus tasub teabenõudja 0,19 eurot enne koopia või väljatrüki väljastamist.

(6) Vanglateenistuse ametnik võib keelduda vangiregistrist andmete väljastamisest, kui need sisaldavad informatsiooni vanglatöös kasutatavate meetodite, taktika või julgeolekuriskide hindamise kohta ning kui selle avalikuks tulek võib ohustada vangistuse, eelvangistuse, aresti või kriminaalhoolduse täideviimist, samuti teistel seaduses sätestatud alustel.

(7) Vastutav töötleja võib õigusaktis sätestatud juhul väljastada vangiregistri andmeid statistilisel eesmärgil kasutamiseks. Andmed väljastatakse kujul, mis ei võimalda isikuid identifitseerida.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

§ 5³. Vangiregistrisse kantav teave ja selle töötlemine

(1) Vangiregistrisse kantakse:

- 1) andmed kinnipeetava, vahistatu, arestialuse või kriminaalhooldusaluse isiku kohta;
- 2) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse vanglasse või arestimajja või kriminaalhooldusaluse kriminaalhooldusele võtmise aluse kohta;
- 3) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse isiklike asjade, dokumentide ja raha hoiulevõtmise ja tagastamise ning talle vanglateenistuse või arestimaja poolt antud asjade kohta;
- 4) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse paiknemise ja kriminaalhooldusaluse kriminaalhooldusosakonna kohta ning andmed nende isikute liikumise kohta;
- 5) andmed kinnipeetava, arestialuse, vahistatu või kriminaalhooldusaluse hariduse, hõivatus ja varasema töökogemuse kohta;
- 6) andmed kinnipeetava, arestialuse, vahistatu või kriminaalhooldusaluse tervises seisundi, sealhulgas tema sõltuvuskäitumise kohta, tervisest tulenevate piirangute ja talle tervishoiuteenuste osutamise kohta;
- 7) andmed kinnipeetava või kriminaalhooldusaluse senise elukäigu ja hoiakute ning nendest tuleneva uue kuriteo riski ja ohtlikkuse kohta ning riskide maandamise meetodite ja nende rakendamise kohta;
- 8) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse suhtes rakendatud järelevalve- ja julgeolekuabinõude kohta, sealhulgas läbiotsimise, füüsilise jõu, teenistusrelva, erivahendi või lukustatud kambri kasutamise kohta;
- 9) andmed kinnipeetavale, vahistatule või arestialusele määratud distsiplinaarkaristuse ja selle täideviimise kohta;
- 10) andmed kinnipeetava, arestialuse või vahistatu suhete, kontaktide, kirjavahetuse ja telefonikõnede ning nende kontrollimise või piiramise kohta;
- 11) andmed kriminaalhooldusaluse suhete ja kontaktide kohta;
- 12) andmed kriminaalhooldusaluse töötamise alguse, peatumise ning lõppemise aja ja aluse kohta;
- 13) andmed kinnipeetava või kriminaalhooldusaluse suhtes elektroonilise valve seadmete kasutamise võimalikkuse väljaselgitamise ning kasutamise kohta;
- 14) andmed isikute kohta, kellega tehakse koostööd kinnipeetavate hõive, kriminaalhooldusaluste üldkasuliku töö, narkomaanide sõltuvusravi ja seksuaalkurjategijate kompleksravi korraldamiseks;
- 15) kriminaalhoolduse ettevalmistamise käigus kogutud andmed;
- 16) andmed vanglasse siseneva ja vanglast väljuva isiku, sõiduki ja nendega kaasas oleva tehnikavahendi kohta;
- 17) jälitustegevuse käigus kogutud andmed, teave jälitustegevuse käigus andmete kogumisel kasutatud meetodite, taktika ja vahendite kohta;

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.01.2018]

18) teave vangistuse täideviimist või vangla julgeolekut ohustavate sündmuste kohta või nende toimumise ohule viitav teave;

19) digitaalsed dokumendid, mis koostatakse ja edastatakse käesolevas seaduses, kriminaalhooldusseaduses või muus seaduses või nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud ülesannete täitmise käigus.

(2) Andmekogusse kantakse andmed alusdokumentide, teistest andmekogudest saadud teabe, isikutelt ja asutustelt saadud teabe või vanglateenistuse tegevuse käigus saadud teabe alusel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmekogusse kantavate andmete saamiseks on vanglateenistusel õigus esitada päringuid ning saada andmeid teistest riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või muu avalik-õigusliku isiku või avalikke ülesandeid täitva eraõigusliku isiku andmekogudest või ristkasutuse korras teistest andmekogudest.

(4) Andmekogusse kantavate andmete täpne koosseis, sealhulgas käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmeandjate ammendav loetelu, sätestatakse andmekogu põhimääruses.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

§ 5⁴. Vangiregistrisse kantud andmete säilitamine ja arhiveerimine ning juurdepääs arhiveeritud andmetele ja andmete kustutamine

(1) Isiku andmeid töödeldakse vangiregistris sel ajal, kui ta viibib vangistuses või eelvangistuses, kannab aresti või on kriminaalhooldusel. Pärast vangistusest, eelvangistusest või aresti kandmiselt vabanemist või kriminaalhoolduse lõppemist töödeldakse, arhiveeritakse ja kustutatakse isiku kohta kogutud teave käesolevas seaduses sätestatud tähtaja möödumisel ja ulatuses.

(2) Isiku kohta kogutud andmed, välja arvatud isiku karistuse kandmise või kriminaalhoolduse algusaeg, koht ja alus, karistuse kandmiselt vabastamise või kriminaalhoolduse lõppemise aeg ja koht ning isiku tuvastamist võimaldavad nimi ja isikukood või sünniaeg, kantakse vangiregistri arhiivi ja nende töötlemist piiratakse järgmistel juhtudel:

- 1) isik on surnud;
- 2) väärteo eest mõistetud aresti kandmisest on möödunud üks aasta;
- 3) tähtajalisest vangistusest tingimisi vabastamise korral määratud katseaja lõppemisest või üldkasuliku töö sooritamise eest on möödunud kolm aastat või kaks aastat juhul, kui isik oli süüte toimepanemise ajal alaealine;

- 4) alla viieaastase vangistuse ärakandmisest on möödunud viis aastat või kolm aastat juhul, kui isik oli süüteo toimepanemise ajal alaealine;
- 5) viie- kuni kahekümneaastase vangistuse ärakandmisest on möödunud kümme aastat või viis aastat juhul, kui isik oli süüteo toimepanemise ajal alaealine;
- 6) üle kahekümneaastase vangistuse ärakandmisest on möödunud viisteist aastat;
- 7) pärast kohtuotsuse jõustumist eelvangistuse kandmise korral, kui isik mõistetakse õigeks või teda karistatakse rahalise karistusega.

(3) Arhiivis olevad andmed kustutatakse väärtete eest mõistetud aresti korral, kui andmete arhiveerimisest on möödunud kümme aastat ja kuriteo eest mõistetud karistuse korral viiskümmend aastat arhiivi kandmise kuupäevast arvates.

(4) Käesoleva seaduse § 5³ lõike 1 punktis 16 sätestatud andmed arhiveeritakse, kui isiku viimasest vanglasse sisenemisest on möödunud kolm aastat, ja kustutatakse, kui viimasest vanglasse sisenemisest on möödunud kümme aastat. Kui isiku sisenemine vanglasse oli seotud konkreetse kinnipeetavaga või vahistatuga, kohaldatakse andmete arhiveerimisele käesoleva paragrahvi teistes lõigetes sätestatud tähtaegsid.

(5) Andmete arhiveerimise ja kustutamise tähtaja kulgemine katkeb, kui isik asub kandma vangistust, eelvangistust, aresti või ta määratakse kriminaalhooldusele. Sellisel juhul aktiveeritakse arhiveeritud andmed ja jätkatakse uute andmete kogumist.

(6) Andmete arhiivist väljastamine on lubatud uurimisasutusele kriminaalmenetluses esimese astme kuriteo või tahtliku teise astme kuriteo, mille eest on ette nähtud karistusena vähemalt kuni kolm aastat vangistust, asjaolude väljaselgitamiseks ning julgeolekuasutusele julgeolekuasutuste seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks või riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses nimetatud julgeolekukontrolli teostamiseks. Andmete arhiivist väljastamise ja selle ulatuse üle otsustab vangiregistri vastutav töötaja viieteistkümne päeva jooksul taotluse saamisest arvates. Taotleja on kohustatud oma taotlust põhjendama.
[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

2. peatükk

VANGISTUSE TÄIDEVIIMINE

1. jagu

Üldsätted

§ 6. Vangistuse täideviimise eesmärk

- (1) Vangistuse täideviimise eesmärk on kinnipeetava suunamine õiguskuulekale käitumisele ja õiguskorra kaitsmine.
- (2) Vangistuse täideviimine korraldatakse kinnises vanglas või avavanglas.

§ 6¹. Kannatanu õigus saada teavet

- (1) Kannatanul on õigus taotleda ja saada vanglalt teavet kannatanu suhtes süüteo toime pannud kinnipeetava või kriminaalhooldusaluse kohta, kui:
 - 1) kinnipeetavale on kohaldatud lähenemiskeeld;
 - 2) kinnipeetavat on karistatud karistusseadustiku 9. või 11. peatükis sätestatud süütegude eest.
- (2) Kannatanul on õigus saada teavet karistuse alguse ja kohtulahendis märgitud kohustuste täitmise ning vangistuse ja kriminaalhoolduse täideviimise kohta, välja arvatud delikaatseid isikuandmeid.
- (3) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) määrusega kehtestada kannatanu teavitamise täpsema korra.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 7. Kinnine vangla

- (1) Kinnine vangla on valvatava müüri või muu piirdega vangla, mis võimaldab pideva järelevalve kinnipeetava üle.
- (2) Kinnipeetavate majutamiseks on kinnises vanglas kambrid, mis võimaldavad kinnipeetavate pideva visuaalse või elektroonilise jälgimise.
- (3) Kinnise vangla juures võib olla osakond, mis vastab käesoleva seaduse § 9 nõuetele ja milles kehtivad käesoleva seaduse §-s 10 sätestatud avavangla üldtingimused.
[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 8. Kinnise vangla üldtingimused

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(1) Kinnipeetaval on lubatud liikuda kinnise vangla territooriumil [vangla sisekorraeeskirjas](#) ja kodukorras sätestatud kohtades ning ajal. Öörahu algusest kuni äratuseni ning muul vangla sisekorraeeskirjas ja kodukorras sätestatud ajal eraldatakse kinnipeetavad neile ettenähtud kambritesse, mis lukustatakse.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(2) Vanglateenistus võib põhjendatud vajaduse korral kambreid või osakondi lukustada või kinnipeetavaid ajutiselt teistesse ruumidesse paigutada käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud ajast erinevalt, kui see on vajalik vangla julgeoleku tagamiseks või kinnipeetava õigusvastase käitumise vältimiseks. Erandi tegemise otsus tuleb teha kirjalikult.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 9. Avavangla

(1) Avavangla on selgelt nähtavate tähistega märgistatud territooriumiga vangla.

(2) Kinnipeetavate majutamiseks on avavanglas elamud tubadega.

§ 10. Avavangla üldtingimused

(1) Äratuseni kuni öörahu algusest on kinnipeetaval lubatud vabalt liikuda avavangla territooriumil. Vanglateenistuse loal on kinnipeetaval lubatud liikuda ka väljaspool avavangla territooriumi seoses õppimise, töötamise või tervishoiuteenuse osutamisega.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Öörahu algusest kuni äratuseni eraldatakse kinnipeetavad neile ettenähtud tubadesse, mis vajaduse korral lukustatakse. Vanglateenistuse ametniku loal on kinnipeetaval lubatud öörahu algusest kuni äratuseni viibida avavangla territooriumil või väljaspool seda seoses töötamisega.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Kinnipeetava liikumisele väljaspool avavangla territooriumi kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud.

§ 11. Kinnipeetava paigutamine

(1) Kinnipeetava paigutamine vanglasse toimub täitmiskaava alusel, arvestades reaalselt kandmisele kuuluva karistusaja pikkust, kinnipeetava vanust, sugu, tervise seisundit ning iseloomuomadusi.

(2) Vanglas paigutatakse kinnipeetav kambritesse või tuppa.

§ 11¹. Ülerahvastatuse keeld

(1) Kinnipeetavate arv vanglas ei tohi ületada selle vangla jaoks valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud kinnipeetavate piirarvu.

(2) Vanglas lubatud kinnipeetavate piirarvu määramisel tuleb arvestada vangla võimalusi korraldada kinnipeetava olmetingimusi, töötamist, õppimist ja vaba aja veetmist.

(3) Vanglas lubatud kinnipeetavate piirarvu määrab valdkonna eest vastutav minister täitmiskaavas.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2015]

§ 12. Eraldihoidmise printsiip

(1) Vanglas hoitakse eraldi:

- 1) mehi ja naisi;
- 2) alaealisi ja täiskasvanuid;
- 3) kinnipeetavaid ja vahistatuid;
- 4) isikuid, keda nende endise ametialase tegevuse tõttu ähvardab kättemaksuohu.
- 5) [kehtetu -RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(2) Erandkorras võib vanglateenistus paigutada kinnipeetavaid eraldi ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatamata tunnuste alusel.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Kinnises vanglas on eraldihoidmise printsiibi täitmiseks teineteisest eraldatud osakonnad ja kambrid.

(4) Avavanglas arvestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kinnipeetavate jaotamisel kohtlemisgruppidesse.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eraldihooldamise printsiipidest võib teha erandeid, kui see on vajalik seoses õppimise, töötamise või muu tegevusega.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

2. jagu

Kinnipeetava vastuvõtmine

§ 13. Vastuvõtmise alus

Isik võetakse vanglasse vastu jõustunud kohtuotsuse või -määruse ärakirja ning isikut tõendavate dokumentide või nende puudumisel politsei koostatud isikusamasuse tuvastamise dokumentide alusel.

§ 14. Kinnipeetava vastuvõtmine vanglas

(1) Vanglasse saabumisel kuuluvad kinnipeetav ja tema isiklikud asjad läbiotsimisele. Kinnipeetava läbiotsimise viib läbi kinnipeetavaga samast soost vanglaametnik. Kinnipeetav on kohustatud läbima tervisekontrolli, mida teeb arst.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Hiljemalt vanglasse saabumisele järgneval päeval kohtub kinnipeetav vanglateenistuse ametnikuga, kes selgitab kinnipeetavale tema õigusi ja kohustusi. Kinnipeetavale antakse kirjalik teave vangistuse täideviimist reguleerivate seaduste, vangla sisekorraeeskirjade ja kaebuste esitamise kohta.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Kinnipeetav paigutatakse vastuvõtuosakonda. Vastuvõtuosakonnas tehakse kindlaks kinnipeetava eluloolised andmed, määratletakse tema sotsiaalsühholoogiline prognoos ja selgitatakse välja muud andmed, mis on vajalikud kinnipeetava individuaalse täitmiskava koostamiseks vastavalt käesoleva seaduse §-le 16.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(4) Kinnipeetava vastuvõtuosakonnas viibimise aeg ei tohi ületada kolme kuud.

§ 15. Kinnipeetava isiklikud ja temale keelatud asjad

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(1) Vanglasse vastuvõtmisel võtab vanglateenistus kinnipeetavaga kaasas olevad isiklikud asjad ja tema isikut tõendavad dokumendid hoiule. Kinnipeetava isikutunnistuse või elamisloakaardi digitaalset kasutamist võimaldavad koodid võetakse hoiule kinnipeetava soovil.
[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2) Kinnipeetavale on keelatud ained ja esemed, mis:

1) ohustavad inimese julgeolekut;

2) sobivad eriti vara kahjustamiseks;

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

3) võivad ohustada vangla julgeolekut või korda;

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

4) ei ole kooskõlas karistusena mõistetud vangistuse täideviimise eesmärkidega;

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

5) raskendavad oluliselt vanglal hügieeninõuete täitmist või

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

6) nõuavad käesoleva seaduse § 31 lõike 2 kohaselt vanglateenistuse ametniku luba.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(3) Kinnises või avavanglas kinnipeetavale keelatud asjade loetelu, enda juures ja laos olevate asjade kogukaalu, samuti hoiule võetavate asjade hoidmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(4) Vanglateenistus võib keelata täiendavalt aineid ja esemeid, mis ei ole keelatud asjade loetelus, kuid vastavad käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustele.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 16. Kinnipeetava individuaalne täitmiskava

(1) Kinnipeetavale, kelle poolt reaalselt ärakandmisele kuuluva vangistuse tähtaeg ületab ühte aastat, koostatakse kinnipeetava individuaalne täitmiskava, milles nähakse ette:

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

1) kinnipeetava paigutamine vanglas;

2) kinnipeetava ümberpaigutamine avavanglasse või teise kinnisesse vanglasse;

- 3) kinnipeetava töövõimelisus ja kutseoskused;
- 4) kinnipeetavale üldhariduse või kutsehariduse või tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolituse andmise vajadus;
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]
- 5) kinnipeetavale kohaldatavad soodustused;
- 6) kinnipeetava vabastamise ettevalmistamiseks vajalikud abinõud;
- 7) muud vangistuse täideviimise eesmärkide saavutamiseks vajalikud abinõud.

(2) Kinnipeetava individuaalset täitmiskava arutatakse kinnipeetavaga.

(3) Kinnipeetava individuaalset täitmiskava muudetakse ja täiendatakse vastavalt kinnipeetava arengule.

(4) Kinnipeetava individuaalse täitmiskava kinnitab vanglateenistuse ametnik. Täitmiskava lisatakse kinnipeetava isiklikku toimikusse.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(5) Kinnipeetava individuaalse täitmiskava koostamise ja rakendamise juhendi kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 17. Kinnipeetava isiklik toimik

(1) Kinnipeetava vastuvõtmisel vanglasse avatakse talle isiklik toimik, kui seda pole tehtud eelvangistuse kandmise ajal vastavalt käesoleva seaduse § 91 lõikele 1.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Kinnipeetava isiklikku toimikusse kantakse kinnipidamise alust puudutavad dokumendid, kinnipeetavale kohaldatud distsiplinaarkaristused, nende kohaldamise aeg ja põhjus ning andmed kinnipeetava käitumise, õppimise ja töötamise kohta, samuti muud [vangla sisekorraeeskirjades](#) sätestatud andmed ja dokumendid.

(2¹) Kinnipeetava isikut tõendavaid dokumente hoitakse tema isiklikus toimikus. Isikutunnistuse või elamisloakaardi digitaalset kasutamist võimaldavaid koode hoitakse isikutunnistusest või elamisloakaardist eraldi.
[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(3) Kinnipeetavale tema isikliku toimiku tutvustamise kord, samuti kinnipeetava isikliku toimiku säilitamise tähtajad ja kord sätestatakse [vangla sisekorraeeskirjades](#).

(4) Kinnipeetava ümberpaigutamisel teise vanglasse saadetakse sinna ka tema isiklik toimik.

§ 18. Kinnipeetava fotografeerimine, daktüloskopeerimine ja temalt DNA-proovi võtmine

(1) Vanglasse karistust kandma saanud isik fotografeeritakse, daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov isikusamasuse tuvastamise, süütegude avastamise ja ärahoidmise eesmärgil, kui neid toiminguid ei ole tehtud eelvangistuse ajal või varem kriminaalmenetluse käigus.

(2) Kinnipeetava signaleetilisi fotosid hoitakse kinnipeetava isiklikus toimikus. Üks komplekt signaleetilisi fotosid saadetakse isiku vahistamist taotlenud uurimisasutusele kriminaalajale lisamiseks.

(3) Kinnipeetava sõrmejäljed võetakse kahele sõrmejälgedele kaardile, millest ühte hoitakse kinnipeetava isiklikus toimikus ning teine edastatakse Eesti Kohtuekspertiisi Instituudile. Kinnipeetava daktüloskopeerimisel saadud andmed kantakse riiklikusse sõrmejälgede registrisse.

(4) Vanglas daktüloskopeerimise ja sõrmejälgedele kaardi edasisaatmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

(5) Kinnipeetavalt võetud DNA-proovi analüüsil saadud andmed kantakse riiklikusse DNA-registrisse.

(6) Vanglas DNA-proovi võtmise ja edasisaatmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

(7) Kinnipeetava suhtes, kes keeldub daktüloskopeerimisest või DNA-proovi andmisest, võib kohaldada sundi.
[RT I, 04.07.2012, 1- jõust. 01.08.2012]

§ 18¹. Vanglas kinnipidamise õiend

(1) Kinnipeetaval on õigus taotleda vanglas kinnipidamise kohta õiendit, mis on isikut tõendav dokument isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõike 1 ja § 4 lõike 1 tähenduses.

(2) Vangla annab isikule käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õiendi, kui isikul ei ole muud kehtivat isikut tõendavat dokumenti.

(3) Vanglas kinnipidamise õiendiga võib kinnipeetav tõendada oma riigis viibimise seaduslikkust ja isikut avalik-õiguslikes ja eraõiguslikes suhetes, sealhulgas perekonnaseisutoimingute ja notariaaltoimingute tegemisel.

(4) Vanglas kinnipidamise õiend kehtib kuni isiku vanglast vabastamiseni. Vabastamisel võtab vanglateenistus õiendi isikult ära ning lisab selle kinnipeetava isiklikku toimikusse.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(5) Õiendite üle, mis on vanglas kinnipidamise kohta välja antud, peetakse arvestust.

(6) Vanglas kinnipidamise õiendi vormi ja sellele kantavate andmete loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I 2006, 12, 79- jõust. 01.07.2006]

§ 19. Kinnipeetava ümberpaigutamine

(1) Kinnipeetava võib ümber paigutada ühest kinnisest vanglast teise või ühest avavanglast teise, kui see on vajalik kinnipeetava individuaalse täitmiskava elluviimiseks, vangistuse täideviimise eesmärkide saavutamiseks või julgeoleku kaalutlustel.

(2) Kinnipeetava ümberpaigutamise korra kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 20. Kinnipeetava ümberpaigutamine avavanglasse

(1) Kui kinnipeetava individuaalsest täitmiskavast selgub, et karistuse kandmine kinnises vanglas ei ole otstarbekas, kinnipeetava poolt reaalset ärakandmisele kuuluva vangistuse tähtaeg ei ületa ühte aastat või ärakandmata vangistus ei ületa 18 kuud ning kinnipeetava suhtes on piisavalt alust oletada, et ta ei pane toime uusi õiguserikkumisi, võib kinnipeetava tema nõusolekul ümber paigutada avavanglasse.

(2) Eluaegset vangistust kandva kinnipeetava võib avavanglasse paigutada, kui ta on karistusajast ära kandnud vähemalt 23 aastat.
[RT I, 19.03.2019, 3- jõust. 01.07.2019]

(3) Kinnipeetava ümberpaigutamise korra kinnisest vanglast avavanglasse kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 21. Kinnipeetava ümberpaigutamine kinnisesse vanglasse

(1) Kui kinnipeetav ei täida käesoleva seaduse või vangla sisekorraeskirjade nõudeid või paneb toime uusi õiguserikkumisi, võib kinnipeetava ümber paigutada kinnisesse vanglasse. Kinnipeetava ümberpaigutamine avavanglast kinnisesse vanglasse on lubatud ka siis, kui see on vajalik vangistuse täideviimise eesmärkide saavutamiseks.

(2) Kinnipeetava ümberpaigutamise korra avavanglast kinnisesse vanglasse kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 22. Soodustused

(1) Vanglateenistuse ametnik võib kinnipeetavale tema nõusolekul kohaldada järgmisi soodustusi:
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

1) töötamine järelevalve all väljaspool vangla territooriumi;
2) liikumine järelevalveta väljaspool vangla territooriumi seoses õppimise, töötamise, sotsiaalprogrammis osalemise või ravikuuri läbimisega, samuti perekondlikel põhjustel.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud soodustusi võib kohaldada kinnipeetavale, kelle käitumine karistuse kandmise ajal on osutunud heaks ja kelle suhtes on piisavalt alust oletada, et ta ei pane toime uusi õiguserikkumisi ning järgib talle soodustuste osas tehtud ettekirjutusi.

(2¹) Vanglateenistus võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soodustuse kohaldamisel kasutada elektroonilist valvet.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(3) Avavanglas viibiva kinnipeetava võib lühiajaliselt lubada väljapoole vanglat ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel, kui on täidetud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tingimused.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

3. jagu

Kinnipeetava vanglaväline suhtlemine

§ 23. Kinnipeetava vanglavälise suhtlemise eesmärk

(1) Kinnipeetava vanglavälise suhtlemise eesmärk on soodustada kinnipeetava kontakte perekonna, sugulaste ja teiste lähedaste inimestega, et vältida kinnipeetava sotsiaalsete sidemete katkemist.

(2) Vanglateenistus soodustab kinnipeetava vanglavälisest suhtlemist.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 24. Kinnipeetava lühiajalised kokkusaamised

(1) Kinnipeetavale on lubatud vähemalt üks kord kuus järelevalve all kokku saada oma perekonnaliikmete ja teiste isikutega, kelle maine osas ei ole vanglateenistusel põhjendatud kahtlusi.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(1¹) Lühiajalise kokkusaamise loa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) kokkusaamine ei ole kooskõlas vangistuse täideviimise eesmärkidega;
- 2) kokkusaamine võib ohustada vangla julgeolekut või korda;
- 3) kokkusaaja maines on alust kahelda või
- 4) kokkusaamine võib ohustada kokkusaaja või kinnipeetava tervist ja heaolu.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(2) Lühiajalise kokkusaamise kestus on kuni kolm tundi. Kokkusaamiste kord sätestatakse [vangla sisekorraeeskirjades](#).

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(4) Lühiajalisi kokkusaamisi ei võimaldata distsiplinaarkaristuse kandmiseks kartserisse paigutatud kinnipeetavale.

§ 25. Kinnipeetava pikaajalised kokkusaamised

(1) Kinnipeetavale võimaldatakse pikaajalisi kokkusaamisi abikaasa, isa, ema, vanaisa, vanaema, lapse, lapselapse, lapsendaja, lapsendatu, võõras- või kasuvanema, võõras- või kasulapse, venna või õega. Pikaajalisi kokkusaamisi faktilise abikaasaga lubatakse tingimusel, et neil on ühised lapsed või vähemalt kaks aastat väldanud kooselu enne karistuse kandmise algust.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(1¹) Pikaajalise kokkusaamise loa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) kokkusaamine ei ole kooskõlas vangistuse täideviimise eesmärkidega;
- 2) kokkusaamine võib ohustada vangla julgeolekut või korda;
- 3) kokkusaaja maines on alust kahelda või
- 4) kokkusaamine võib ohustada kokkusaaja või kinnipeetava tervist ja heaolu.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(2) Pikaajaline kokkusaamine on üks ööpäev kestev kooselamine vangla selleks ettenähtud ruumides ilma pideva järelevalveta. Põhjendatud juhtudel võib vanglateenistuse ametnik kinnipeetava pikaajalise kokkusaamise taotluse lahendamisel pikendada pikaajalist kokkusaamist kuni kolme ööpäevani, kui see on kooskõlas vangistuse täideviimise eesmärkidega ning kinnipeetava käitumine on karistuse kandmise ajal olnud hea. Pikaajaliste kokkusaamiste kord, sagedus ja kokkusaajatele lubatud asjade loetelu sätestatakse [vangla sisekorraeeskirjas](#).
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Pikaajalisi kokkusaamisi ei võimaldata vangla vastuvõtuosakonnas viibivale kinnipeetavale, avavanglas viibivale kinnipeetavale ja distsiplinaarkaristuse kandmiseks kartserisse paigutatud kinnipeetavale.

(4) Pikaajaliste kokkusaamiste kulud kannab kinnipeetav või kokkusaamisele tulnud isik. Kuludeks loetakse ruumide kasutamisele, kokkusaaja toitlustamisele ja hügieenivahenditele tehtud kulutused.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(5) Pikaajaliste kokkusaamiste kulude määrad, nende arvestamise ja hüvitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

§ 25¹. Vanglavälise ja -sisese suhtlemise õiguse piiramine

(1) Julgeolekuasutus võib piirata käesoleva seaduse §-des 24 ja 25 sätestatud kinnipeetava vanglavälise suhtlemise õigust, samuti nõuda käesoleva seaduse § 69 lõike 2 punkti 1 kohast liikumis- ja suhtlemisvabaduse piiramist, kui kinnipeetav on toime pannud karistusseadustiku 15. peatükis sätestatud riigivastase süüteo ja esineb põhjendatud kahtlus, et vanglavälisest suhtlemisest või vanglasisesest kokkupuutumisest teiste kinnipeetavatega võib tuleneda oht riigi julgeolekule või et vanglavälise suhtlemine või vanglasisene kokkupuutumine teiste kinnipeetavatega võib soodustada uue kuriteo toimepanemist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirangu kohaldamiseks esitab julgeolekuasutuse juht põhjendatud kirjaliku taotluse halduskohtu esimehele või tema määratud kohtunikule kinnipeetava vanglavälise ja -sisese suhtlemise õiguse piiramise loa saamiseks.

(3) Halduskohtu esimees või tema määratud kohtunik vaatab taotluse läbi viivitamata ja annab määrusega loa kinnipeetava vanglavälise või -sisese suhtlemise õiguse piiramiseks või keeldub sellise loa andmisest.

(4) Määrus saadetakse vanglale viivitamata täitmiseks. Määruse koopia saadetakse kinnipeetavale.

(5) Kinnipeetaval on õigus esitada kaebus käesoleva paragrahvi alusel tehtud vanglavälise ja -sisese suhtlemise piiramise määruse peale halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(6) Kinnipeetava vanglavälise või -sisese suhtlemise õiguse piiramise luba antakse kuni kuueks kuuks. Tähtaega võib julgeolekuasutuse juhi taotlusel samadel põhjustel pikendada korraga kuni kuue kuu võrra kokku kuni kuueks aastaks.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 26. Kinnipeetava kokkusaamised kaitsja, advokaadist esindaja, vaimuliku, notari ja oma riigi konsulaartöötajaga

(1) Kinnipeetaval on õigus piiramatult kohtuda oma kaitsja, advokaadist esindaja, vaimuliku ja oma riigi konsulaartöötajaga ning tõestamistoimingu tegemiseks notariga. Kokkusaamised toimuvad segamatult.

(2) Kaitsjal, advokaadist esindajal või konsulaartöötajal on lubatud kinnipeetavale üle anda kaitse ettevalmistamiseks vajalikke materjale. Kaitsja, advokaadist esindaja või konsulaartöötaja poolt kaasa toodud kirjalike materjalide ning notari dokumentide sisuline läbivaatus on keelatud.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 27. Kinnipeetava kokkusaamise jälgimine

(1) Vanglateenistuse ametnikul on õigus kinnipeetavaga kokkusaamisele lubatud isik ja tema asjad läbi otsida. Käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud isikute läbiotsimine on lubatud vaid põhjendatud kahtluse korral. Läbiotsimise viib läbi külastajaga samast soost vanglateenistuse ametnik. Asjad, mille omamine vanglas on keelatud, võtab vanglateenistus kokkusaamise ajaks ajutisele hoiule.

(2) Lühiajalisi kokkusaamisi kinnipeetavaga võimaldatakse vanglateenistuse ametniku juuresolekul. Lühiajalistel kokkusaamistel võib vangla juhtkonna teadmisel lisaks vanglateenistuse ametnikule viibida julgeolekuasutuse ametnik, kui kinnipeetav on toime pannud karistusseadustiku 15. peatükis sätestatud riigivastase süüteo. Kokkusaamisi kaitsja, advokaadist esindaja, vaimuliku, notari ja oma riigi konsulaartöötajaga on vanglateenistuse ametnikul lubatud jälgida, kuid mitte pealt kuulata.

(3) Vanglateenistuse ametnikul on õigus lühiajaline kokkusaamine kohe katkestada, kui see võib ohustada vangla julgeolekut või korda või kokkusaamine võib kahjustada karistuse eesmärki või soodustada uue kuriteo toimepanemist. Katkestada ei ole lubatud kokkusaamist kaitsjaga.

(4) Julgeolekuasutuse ametnikul on õigus lühiajaline kokkusaamine kohe katkestada, kui sellest võib tuleneda oht riigi julgeolekule või see võib soodustada uue kuriteo toimepanemist. Katkestada ei ole lubatud kokkusaamist kaitsjaga.

(5) Kinnipeetaval on õigus esitada julgeolekuasutuse ametniku poolt kohtumise katkestamisega mittendustumisel kirjalik vaie julgeolekuasutusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 28. Kirjavahetus ja telefonikõned

(1) Kinnipeetaval on õigus kirjavahetusele ja telefoni (välja arvatud mobiiltelefoni) kasutamisele, kui selleks on tehnilised tingimused. Kirjavahetus ja telefoni kasutamine toimub [vangla sisekorraeeskirjad](#) sätestatud korras.

(2) Kirjavahetus ja telefoni kasutamine toimub kinnipeetava kulul.

(3) Kinnipeetava käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud õigust võib vanglateenistuse ametnik piirata, kui see ohustab vangla julgeolekut või korda või kahjustab vangistuse täideviimise eesmärke. Keelatud on kirjavahetuse

ja telefoni kasutamise piiramine suhtlemiseks riigiasutuste, kohalike omavalitsuste ja nende ametiisikutega, samuti kaitsjaga või advokaadist esindajaga.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(4) Vanglateenistus võib käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 sätestatud alustel täiendavalt keelata saada kirjavahetuse teel asju.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 29. Kirjavahetuse ja telefonikõnede jälgimine

(1) Kinnipeetavale saadetud või tema poolt saadetavad kirjad, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 4–5 sätestatud isikutele ja ametiasutustele adresseeritud kirjad, avatakse vanglateenistuse ametniku poolt kinnipeetava juuresolekul ning võetakse sealt ära esemed, mille omamine vanglas on vangla sisekorraeeskirjadega keelatud.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Kinnipeetava kirjavahetuse ja telefoni teel edastatavate sõnumite sisu võib kontrollida kriminaalmenetluse seadustiku 3¹. peatükis ning käesoleva seaduse 2. peatüki 3¹. jaos sätestatud alustel ja korras.
[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

(2¹) Vanglateenistus kontrollib, kellega kinnipeetav telefoni teel suhtleb või kirjavahetust peab. Telefonikõnede puhul on vanglateenistusel õigus registreerida selle isiku ees- ja perekonnanimi või asutuse nimi, kuhu kinnipeetav helistab, telefoninumber, helistamise aeg ja kõne kestus. Kirjavahetuse puhul on vanglateenistusel õigus registreerida aadressaadi ees- ja perekonnanimi või asutuse nimi, kuhu kinnipeetav kirjutab, aadress ja kirja saatmise aeg.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(3) Kirjavahetuse kontrollimisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras võib vanglateenistuse ametnik jätta kirja ära saatmata, kui:
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

1) see ohustab vangistuse täideviimise eesmärke, vangla julgeolekut või korda;

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

2) selle edastamine võib kaasa tuua kuriteo toimepanemise;

3) see ohustab teise kinnipeetava vangistuse täideviimise eesmärke;

4) see on koostatud salakirjas või loetamatult.

(4) Keelatud on kontrollida kinnipeetava kirju ja telefonikõnesid kaitsjale, advokaadist esindajale, prokuröridele, kohtule, õiguskantslerile ja Justiitsministeeriumile.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(5) Ära saatmata ei või jätta kinnipeetava kirju riigiasutustele, kohalikele omavalitsustele ja nende ametiisikutele, samuti kaitsjale, advokaadist esindajale ning oma riigi konsulaartöötajale.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 30. Ajalehed ja ajakirjad

(1) Kinnipeetavale tagatakse vanglas võimalus lugeda üleriigilisi päevalehti ning ajakirju.

(2) Kinnipeetaval on lubatud vanglateenistuse vahendusel tellida mõõdukuse piires isiklike vahendite arvel ajalehti, ajakirju ja muud kirjandust, kui see ei ohusta vangistuse täideviimise eesmärke või vangla julgeolekut või korda.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 31. Raadio ja televisioon

(1) Vanglas võimaldatakse jälgida raadio- ja televisioonisäateid.

(2) Vanglateenistuse ametniku loal võib kinnipeetaval olla isiklik raadio, televiisor või muu vajalik elektriseade, kui nende kasutamine ei riku vangla sisekorraeeskirju ega korda ning ei häiri teisi isikuid ja kui kinnipeetaval ei ole kehtivat distsiplinaarkaristust, mis on talle määratud isikliku raadio, televiisori või muu vajaliku elektriseadme kasutamise nõuete rikkumise eest.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud elektriseadmete kasutamise kulud katab kinnipeetav. Elektriseadme kasutamise kulude arvestusperioodi pikkuseks on üks kuu ning kulude arvestamise aluseks on elektriseadme võimsus.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud elektriseadmete kasutamise kulude määrad, nende arvestamise ja hüvitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

§ 31¹. Interneti kasutamine

Kinnipeetaval ei ole lubatud kasutada internetti, välja arvatud vanglateenistuse poolt selleks kohandatud arvutites, mille kaudu on vanglateenistuse järelevalve all võimaldatud juurdepääs ametlikele õigusaktide andmebaasidele, kohtulahendite registrile, Riigikogu veebilehele ja õiguskantsleri veebilehele. Kinnipeetaval on keelatud juurdepääs veebilehe osale, mis võimaldab elektroonilist suhtlemist.
[RT I, 27.02.2019, 12- jõust. 01.08.2019]

§ 32. Lühiajaline väljasõit

(1) Kinnises vanglas karistust kandvale kinnipeetavale, kes on karistusest ära kandnud vähemalt ühe aasta, võib vanglateenistuse ametnik anda loa lühiajaliseks väljasõiduks kuni kahekümne üheks kalendripäevaks aastas.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Kinnipeetavale, kes kannab vanglas karistust esimese astme kuriteo tahtliku toimepanemise eest vähemalt teist korda, võib vanglateenistuse ametnik anda loa lühiajaliseks väljasõiduks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtjaks, kui kinnipeetav on tegelikult ära kandnud vähemalt poole mõistetud karistusajast.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Avavanglas karistust kandvale kinnipeetavale võib vanglateenistuse ametnik käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtjaks anda loa lühiajaliseks väljasõiduks, sõltumata kinnipeetava poolt ärakantud karistuse kestusest.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Lühiajalise väljasõidu lubamise otsustamisel arvestab vanglateenistuse ametnik kuriteo toimepanemise asjaolusid, individuaalse täitmiskava täitmist ja kooskõla vangistuse täideviimise eesmärkidega.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4¹) Vanglateenistuse ametnik võib käskkirjaga määrata kohad, kus kinnipeetav võib või peab väljasõidul viibima, ning ajad, millal kinnipeetav on kohustatud või ei tohi määratud kohtades viibida, või tegevused, mis on väljasõidul välistatud või mida kinnipeetav on kohustatud tegema. Vanglateenistus võib lühiajalise väljasõidu lubamisel kohaldada elektroonilist valvet.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(5) Abikaasa, isa, ema, vanaisa, vanaema, lapse, lapselapse, lapsendaja, lapsendatu, venna või õe parandamatult raske haiguse või surma või muu erakorralise perekondliku sündmuse korral võib vanglateenistuse ametnik anda kinnipeetavale loa kuni seitsmepäevaseks väljasõiduks. Erakorralise perekondliku sündmuse puhul võimaldatud lühiajalist väljasõitu ei arvestata käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud väljasõitude hulka.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 2, 3 ja 5 sätestatud lühiajalise väljasõidu luba ei anta eluaegset vangistust kinnises vanglas kandvale kinnipeetavale ning põgenemiskalduvustega kinnipeetavale.
[RT I, 19.03.2019, 3- jõust. 01.07.2019]

(7) Väljasõidukulud kannab kinnipeetav. Lühiajalise väljasõidu aeg arvestatakse karistuse kandmise aja hulka.
[RT I 2003, 78, 524- jõust. 01.01.2004]

(8) Lühiajaliseks väljasõiduks loa andmise korra kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2003, 78, 524- jõust. 01.01.2004]

§ 32¹. Väljasõidutunnistus

(1) Väljasõidu ajaks antakse kinnipeetavale väljasõidutunnistus, mis on väljasõidu ajal kinnipeetava isikut tõendav dokument isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõike 1 ja § 4 lõike 1 tähenduses.

(2) Väljasõidutunnistusega võib kinnipeetav väljasõidu ajal tõendada oma riigis viibimise seaduslikkust ja isikut avalik-õiguslikes ja eraõiguslikes suhetes, sealhulgas perekonnaseisutoimingute ja notariaaltoimingute tegemisel.

(3) Väljasõidutunnistus kehtib kuni väljasõidutunnistusele märgitud väljasõidu aja lõpuni. Väljasõidult naasnud kinnipeetavalt võtab vanglateenistus väljasõidutunnistuse ära ning lisab selle kinnipeetava isiklikku toimikusse.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3¹) Käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 nimetatud soodustuse kohaldamisel antavat väljasõidutunnistust võib kasutada korduvalt, kui see on kohaldatava soodustuse liiki arvestades mõistlik. Sellisel juhul võtab vanglateenistus kinnipeetava naasmisel väljasõidutunnistuse hoiule ja väljastab selle kinnipeetavale enne

järgmist vanglast väljumist. Kui soodustuse kohaldamine on lõppenud, pannakse väljasõidutunnistus kinnipeetava isiklikku toimikusse.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(4) Väljasõidutunnistuse vormi ja sellele kantavate andmete loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I 2006, 12, 79- jõust. 01.07.2006]

§ 33. Lühiajaline väljaviimine

[RT I 2003, 78, 524- jõust. 01.01.2004]

(1) Vanglateenistuse ametnik võib anda loa kinnipeetava väljaviimiseks järelevalve all kuni kolmeks päevaks, kui tulenevalt vangistuse täideviimise eesmärkidest ei ole kinnipeetavale lühiajalise väljasõidu lubamine võimalik. Vanglateenistus võib lühiajalisel väljaviimisel kohaldada lisaks järelevalvele elektroonilist valvet.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(2) Lühiajalise väljaviimise kulud kannab kinnipeetav enne väljaviimist. Vanglateenistuse ametniku loal võib erandkorras lubada kulude hüvitamist pärast väljaviimist.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2¹) Lühiajalise väljaviimise kulude määrad, nende arvestamise ja hüvitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Lühiajalise väljaviimise aeg arvatakse karistuse kandmise aja hulka.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

3¹. jagu

Päring sideettevõtjale, jälitustoimingud ja salajane koostöö

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 33¹. Päringu tegemine sideettevõtjale

(1) Justiitsministeeriumi vanglate osakond ja vangla võivad teha päringu elektroonilise side ettevõtjale kriminaalmenetluse seadustiku § 126²lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud alusel ning kriminaalmenetluse seadustiku § 126²lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud isikute suhtes järgmiste andmete saamiseks

1) elektroonilise side võrgus kasutatavate identifitseerimistunnustega seotud lõppkasutaja tuvastamiseks vajalikud andmed, välja arvatud sõnumi edastamise faktiga seotud andmed;

2) elektroonilise side ettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111¹lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed, mida ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis 1.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud päringu tegemiseks annab loa prokuratuur. Päringu tegemise loas märgitakse kuupäevalise täpsusega ajavahemik, mille kohta andmete nõudmine on lubatud.

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 33². Andmete kogumine isiku jälitusteabele juurdepääsu ja teenistusse võtmise otsustamiseks

(1) Justiitsministeeriumi vanglate osakond võib isiku kirjalikul nõusolekul koguda tema kohta isikuandmeid kriminaalmenetluse seadustiku § 126³lõikes 1 nimetatud jälitustoiminguga ning päringuga sideettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111¹lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete kohta, kui see on vajalik selleks, et otsustada isiku juurdepääs jälitusteabele või isiku teenistusse võtmine Justiitsministeeriumi vanglate osakonda või vanglasse.

(2) Isikut teavitatakse tema suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud toimingute tegemisest pärast otsuse tegemist ning talle tutvustatakse toiminguga kogutud andmeid tema soovil.

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 33³. Salajane kaastöö ja konspiratsioonivõtted

(1) Justiitsministeeriumi vanglate osakonnal ja vanglal on õigus jälitustoimingute tegemiseks, nende tegemise tagamiseks või teabe kogumiseks kaasata isikuid salajasele koostööle ja kasutada variisikuid, samuti kasutada konspiratsioonivõtteid politsei ja piirivalve seaduses sätestatud tingimustel.

(2) Isiku kaasamiseks annab kirjaliku loa kas Justiitsministeeriumi vanglate osakonna või vangla juht või tema määratud ametnik.

(3) Variisiku kasutamiseks annab kirjaliku loa Justiitsministeeriumi vanglate osakonna või vangla juht.

(4) Konspiratsioonivõtete teostamiseks vajaliku dokumendi annab välja ning vajaliku muudatuse andmekogus või registris teeb kas Justiitsministeeriumi vanglate osakonna või vangla juhi või tema volitatud ametniku põhjendatud taotluse alusel haldusorgan või juriidiline isik, kelle pädevuses on vastavat liiki dokumendi väljaandmine või andmekogus või registris muudatuse tegemine.

[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

4. jagu

Haridus ja töö vanglas

§ 34. Hariduse omandamise võimaldamine

(1) Hariduse omandamise võimaldamise eesmärk on kindlustada kinnipeetav piisavate teadmiste, oskuste ja eetiliste tõekspidamisega, mis võimaldab tal jätkata vabaduses hariduse omandamist ja töötamist.

(2) Hariduse andmist vanglas korraldatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja kutseõppeasutuse seaduse ning nende alusel väljaantud õigusaktide kohaselt.

(3) Vanglateenistus kindlustab üldhariduse ja kutsehariduse omandamiseks ja tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolituse läbiviimiseks vajalike üldotstarbeliste ruumide ning õppeklasside ja -töökodade olemasolu, samuti tööpraktika võimaluse vanglas õpetatavatel erialadel.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(4) Kinnipeetavale, kes ei valda eesti keelt, antakse tema soovil võimalus eesti keele õppimiseks. Kui eesti keele õpe ei toimu käesoleva seaduse §-des 35 ja 36 sätestatu raames, korraldab ja finantseerib eesti keele õpet vanglateenistus.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(5) Hariduse omandamine toimub töö ajal.

(6) Vanglateenistus suunab ja soodustab kinnipeetavaid hariduse omandamisel.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 34¹. Kinnipeetava õppimise tasustamine

(1) Täiskasvanud kinnipeetavale võib maksta õppimise eest tasu.

(2) Õppimise tasustamisel lähtutakse õppevormist, õppetöös osalemisest ja selle tulemuslikkusest.

(3) Kinnipeetavale õppimise eest makstava tasu määrad, arvutamise ja maksmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.09.2007]

§ 35. Põhi- ja üldkeskharidus

(1) Kinnipeetavale, kellel puudub põhiharidus, võimaldatakse põhihariduse omandamine vastava riikliku õppekava alusel, juhul kui see on individuaalses täitmiskavas ette nähtud. Kui kinnipeetavale ei koostata käesoleva seaduse § 16 lõike 1 kohaselt individuaalset täitmiskava, otsustatakse kinnipeetava põhihariduse omandamise võimalus sõltuvalt tema arenguvajadusest.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(2) Põihariduse omandanud kinnipeetavale võimaldatakse üldkeskhariduse omandamine vastavalt riiklikule õppekavale, juhul kui see on individuaalses täitmiskavas ette nähtud. Kui kinnipeetavale ei koostata käesoleva seaduse § 16 lõike 1 kohaselt individuaalset täitmiskava, otsustatakse kinnipeetava keskhariduse omandamise võimalus sõltuvalt tema arenguvajadusest.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(3) Kinnipeetavale võimaldatakse põhikooli või gümnaasiumi riikliku õppekavaga ettenähtud valikainete raames kutseõpet kutseõppeasutuse seaduses sätestatu alusel.

[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(4) Kinnipeetavat võib tema soovil lubada õppima väljaspool vanglat asuvas õppeasutuses. Loa taotlemise ja andmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(5) Kinnipeetava lubamisel õppima väljaspool vanglat kohaldatakse kinnipeetavale käesoleva seaduse §-s 22 sätestatut.

(6) Vangla territooriumil asuv põhi- ja üldkeskhariduse omandamist võimaldav õppeasutus on riigikool, munitsipaalkool või nende vanglas tegutsev struktuuriüksus, mida finantseeritakse riigieelarve vahenditest põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega sätestatud alustel ja korras. Õppeasutuse kasutusse antud ruumide sisustus-, remondi- ja eksploatatsioonikulud kaetakse vangla eelarvest.
[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 36. Kutseharidus

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(1) Kinnipeetaval võimaldatakse omandada kutseharidus, samuti osaleda tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolituses, juhul kui see on individuaalses täitmiskavas ette nähtud. Kutsehariduse andmisel eelistatakse erialasid, mis on vabadeses nõutavamad. Kui kinnipeetavale ei koostata käesoleva seaduse § 16 lõike 1 kohaselt individuaalset täitmiskava, otsustatakse kinnipeetava kutsehariduse ja tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolituse omandamise võimalus sõltuvalt tema arenguvajadusest.
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(2) Vangla territooriumil asuv kutsehariduse omandamist võimaldav õppeasutus on riigi- või munitsipaalkool või selle vanglas tegutsev struktuuriüksus, mida finantseeritakse riigieelarve vahenditest kutseõppeasutuse seadusega sätestatud alustel ja korras. Õppeasutuse kasutusse antud ruumide sisustus-, remondi- ja eksploatatsioonikulud kaetakse vangla eelarvest.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

§ 37. Töökohustus

(1) Kui käesolev seadus ei sätesta teisiti, on kinnipeetav kohustatud töötama.

(2) Töötama ei ole kohustatud:

- 1) üle kuuekümneme kolme aasta vanune kinnipeetav;
- 2) üldharidust või kutseharidust omandav või tööalase enesetäiendamise eesmärgiga täienduskoolitusel osalev kinnipeetav;
[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]
- 3) kinnipeetav, kes ei ole tervislikel põhjustel võimeline töötama;
- 4) kuni kolmeaastast last kasvatav kinnipeetav.

(3) Kinnipeetava võimelisuse tööd teha teeb kindlaks arst.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(4) Töö korraldamise viisid ning sisu peavad võimalikult vastama töökorraldusele vabadeses.

(5) Kinnipeetava rakendamine tööle käesoleva seaduse § 38 lõikes 3 nimetatud käitistes võib toimuda üksnes kinnipeetava nõusolekul.

§ 38. Tööga kindlustamine vanglas

(1) Vanglateenistus kindlustab võimaluse korral kinnipeetava tööga, arvestades kinnipeetava füüsilisi ja vaimseid võimeid ning oskusi. Kui kinnipeetavat ei ole võimalik kindlustada tööga, rakendatakse teda võimaluse korral vangla majandustöödel.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Kinnipeetavate kindlustamiseks tööga võib vanglateenistus rajada vangla territooriumil või väljaspool seda käitiseid, võimaldada kinnipeetavatel töötada väljaspool vanglat või rakendada neid vangla majandustöödel.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2¹) Kui kinnipeetavale on töö andmine võimalik, vormistab vanglateenistus kinnipeetava tööle.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2²) Kinnipeetava võib töölt kõrvaldada või töökohustusest vabastada, kui kinnipeetav ei ole võimeline töökohustust täitma või töötamine ohustab kinnipeetava enda või vangla julgeolekut või töötamine on vangla distsiplinaarkorda ohustav. Kinnipeetava tööle võtmise, töölt kõrvaldamise ja töölt vabastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(3) Kinnipeetavale töö tagamiseks võib vangla territooriumile käitise rajamist lubada ka füüsilisel isikul või äriühingul, kui ta on selleks sõlminud riigiga või riigi haldusüksannet täitva eraõigusliku juriidilise isikuga vastava lepingu. Lepingu nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister.

§ 39. Töötingimused vanglas

(1) Kinnipeetava töötingimused peavad vastama töökaitseadustega kehtestatud nõuetele, välja arvatud käesolevast seadusest tulenevad erisused. Vanglateenistus on kohustatud kindlustama kinnipeetava elule ja tervisele ohutud töötingimused.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Ületunnitööle, tööle puhkepäevadel ja riiklikel pühadel, võib kinnipeetavat rakendada üksnes tema nõusolekul.

(3) Vangla majandustöödel töötavat kinnipeetavat rakendatakse tööle vastavalt töö eripärale vanglateenistuse äranägemisel.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Vanglateenistuse ametniku korraldusel on kinnipeetav kohustatud osalema töödes loodusõnnetuse, epideemia, avari või katastroofi vältimiseks, likvideerimiseks või nende tagajärgede kõrvaldamiseks ning muude erakorraliste sündmuste puhul. Sellisel juhul kindlustab vangla kinnipeetava julgeoleku ja turvalisuse.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 40. Töövõimetuspension

[Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 41. Töötamine väljaspool vanglat

(1) Kinnipeetaval, kelle suhtes on piisavalt alust oletada, et ta ei pane toime uusi õiguserikkumisi, võimaldatakse tema nõusolekul töötada järelevalveta või järelevalve all väljaspool vanglat, kui see on vastavuses vangistuse täideviimise eesmärkide ja kinnipeetava individuaalse täitmiskavaga. Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva seaduse § 22 sätteid.

(1¹) Kinnipeetavale väljaspool vanglat töötamiseks loa andmise täpsemad tingimused ja korra ning kinnipeetava väljaspool vanglat töötamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Kinnipeetava töötamise korral järelevalveta väljaspool vanglat kohaldatakse töösuhteid reguleerivate seaduste sätteid, sealhulgas töölepingu sõlmimise ning töötasu ja puhkuse kohta. Kinnipeetavaga sõlmitavast töölepingust ei tohi nähtuda tema viibimine karistuse kandmisel.
[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(2¹) Kui kinnipeetav töötab järelevalveta väljaspool vanglat ajutisel tasulisel töö, mis ei eelda kutse-, eri- ega ametialast ettevalmistust, lähtutakse talle palga maksmisel käesoleva seaduse §-st 43.
[RT I 2009, 35, 232- jõust. 27.06.2009]

(3) Kinnipeetava töötamisel väljaspool vanglat kannab tööandja kinnipeetava töötasu vanglateenistuse arveldusarvele.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 42. Töökohustusest vabastamine

(1) Kui kinnipeetav on töötanud ühe aasta või teinud ühe aasta jooksul vangla majandustöid, võib ta taotleda enda töökohustusest vabastamist kuni kahekümne üheks kalendripäevaks. Töökohustusest vabastatud ajal kinnipeetavale töötasu ei maksta.

(2) Tööaasta hulka arvestatakse kuni kuue nädala ulatuses ka päevad, mil kinnipeetav ei töötanud haiguse tõttu.
[RT I 2003, 78, 524- jõust. 01.01.2004]

§ 43. Kinnipeetava töö tasustamine

(1) Kinnipeetava töötamisel makstakse talle töötasu. Töötasu makstakse ka kinnipeetavatele, keda rakendatakse vangla majandustöödel.

(2) Kinnipeetava töötasu peab olema vähemalt 10 protsenti töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäärast. Töö tasustamisel lähtutakse töö eripärasest ja töötatud ajast. Kinnipeetava töötasu määrad, arvutamise ja maksmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2009, 35, 232- jõust. 27.06.2009]

(3) Vanglateenistus võib kinnipeetava süül põhjustatud ebarahuldavate töötulemuste eest vähendada vanglas töötava kinnipeetava töötasu kuni 60 protsenti. Töötasu vähendatakse tööd korraldava isiku ettepanekul.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Töötasu suurus tehakse kinnipeetavale teatavaks kirjalikult.

§ 44. Isikuarve

(1) Vanglateenistus kannab kinnipeetava töötasu ja muud kinnipeetavale laekuvad summad kinnipeetava vanglasisesele isikuarvele.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Kinnipeetava isikuarvel olevatest summadest jäetakse 50 protsenti rahaliste nõuete täitmiseks, 20 protsenti hoistatakse vabanemistoetusena ja ülejäänud summad jäetakse kinnipeetavale vanglasiseseks kasutamiseks [vangla sisekorraeeskirjassätetatud](#) korras. Kui kinnipeetava vastu ei ole rahalisi nõudeid või neid on vähem kui 50 protsendi ulatuses, hoistatakse ka need summad vabanemistoetusena.

(3) Vabanemistoetust hoistatakse kuni kolmekordse Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuutöötasu alammäära täitumiseni.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(4) Kinnipeetava soovil võib vabanemistoetust hoistada käeoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud suuremas summas, samuti kasutada tema vanglasiseseks kasutamiseks jäetud summasid rahaliste nõuete täitmiseks, saata tema perekonnaliikmele või ülalpeetavale või kanda tema arvelduskontole pangas.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 44¹. Kinnipeetavate rahaliste vahendite arvestussüsteem

(1) Kinnipeetavate rahaliste vahendite arvestussüsteem (edaspidi *andmekogu*) on vangistuses ja eelvangistuses viibivate isikute rahaliste vahendite arvestamiseks peetav riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on:

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

1) tagada ülevaade kinnipeetavate ja vahistatute isikuarvele laekuvatest summadest;

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

2) pidada arvestust kinnipeetavate ja vahistatute vastu esitatud nõuete täitmise üle;

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

3) tagada kriminaalpoliitiliste otsuste tegemiseks vajaliku statistika kogumine;

4) võimaldada andmete ja dokumentide elektroonilist edastamist.

(2) Andmekogusse kantakse:

1) andmed isikuarvele kantud töötasu ja muude laekumiste kohta;

2) andmed isikuarvelt maha arvatavate summade ja nõuete täitmise kohta;

3) andmed sisseostude sooritamise ja muude vanglas tarbitud teenuste kohta.

(3) Andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(4) Andmekogu vastutav töötleja on Justiitsministeerium. Andmekogu volitatud töötledjad on vangla ja muu andmekogu põhimääruses nimetatud asutus või isik.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

5. jagu Olmetingimused ja tervishoid vanglas

§ 45. Kinnipeetava kamber

(1) Kinnipeetava kamber peab vastama ehitusseadustiku alusel eluruumile kehtestatud üldistele nõuetele, mis tagavad kinnipeetavale kambris elutegevuseks vajaliku õhuhulga ja selle ringluse, valguse ja temperatuuri. Kambris peab olema aken ja kunstlik valgustus, mis kindlustab ruumi piisava valgustatuse. Kambri suuruse ja kambri sisustusse kuuluvate esemete loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministervangla sisekorraeeskirjas](#).

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Kinnipeetav on kohustatud oma kambrit ja selle sisustust korras hoidma ning puhastama.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 46. Kinnipeetava riietus

(1) Kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti, kannab kinnipeetav vangla riietust. Kinnipeetav on kohustatud kandma riietusel nimesilti.

(2) Avavanglas kannab kinnipeetav isiklikku riietust, mille puhastuse, korrashoiu ja reeglipärase vahetuse tagab kinnipeetav omal kulul. Kui kandmiskõlblikud isiklikud riided puuduvad, annab vanglateenistus kinnipeetavale vangla riietuse.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(3) Vangla riietuse kirjelduse ja kandmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 47. Kinnipeetava toitlustamine

(1) Kinnipeetava toitlustamine korraldatakse vastavuses elanikkonna üldiste toitumistavade ja silmas pidades elutegevuseks vajalikku toidutarvet. Kinnipeetava toitlustamine peab olema korrapärane ja vastama toiduhügieeni nõuetele.

(2) Vangla toidukava koostamist ja toitlustamist jälgib arst.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(3) Arsti ettekirjutusel kindlustatakse kinnipeetavale dieettoitlustamine. Võimaluse korral lubatakse kinnipeetaval järgida oma religiooni toitumistavasid.

§ 48. Sisseostud

(1) Kinnipeetav võib oma isikuarvel oleva raha eest [sisekorraeeskirjades sätestatud](#)korras osta toiduaineid, isikliku hügieeni tarbeid ja muid asju, mille omamine vanglas on lubatud. Kaupu müüb vangla või eraõiguslik juriidiline isik, kellega on sõlmitud vastav tsiviilõiguslik leping. Müüdava kauba hind võib olla sisseostuhinnast kuni 20 protsenti kõrgem. Avavangla kinnipeetav võib sisseoste teha ka väljaspool vanglat.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sisseoste võib kinnipeetav ühes kuus teha Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuutöötasu alammäära piires.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(2) Arsti ettekirjutusel võidakse kinnipeetavale keelata teatud toiduainete ostmine täielikult või osaliselt, kui need võivad kahjustada kinnipeetava tervist.

§ 49. Tervishoiu korraldamine vanglas

(1) Tervishoid vanglas on riigi tervishoiusüsteemi osa. Tervishoidu vanglas korraldatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse alusel.

(2) Kinnipeetavale tervishoiuteenuste osutamist rahastatakse riigieelarvest Justiitsministeeriumi kaudu.

[RT I 2006, 56, 416- jõust. 01.01.2007]

§ 49¹. Tervishoiuteenuse rahastamine

Tervishoiuteenuseid ning nende osutamiseks vajalike ravimite ja meditsiiniliste abivahendite soetamist rahastatakse riigieelarvest [Vabariigi Valitsuse](#)määrusega kehtestatud mahus, tingimustel ja korras.

[RT I 2003, 78, 524- jõust. 01.01.2004]

§ 50. Kinnipeetava isiklik hügieen

(1) Kinnipeetav peab hoolitsema oma isikliku hügieeni eest.

(2) Vähemalt üks kord nädalas, samuti vanglasse vastuvõtmisel võimaldatakse kinnipeetavale saun, vann või dušš.

(3) Juuste eest hoolitsemiseks kindlustatakse kinnipeetav juuksuriteenusega. Kinnipeetava pea paljaks ajamine on lubatud üksnes arsti ettekirjutusel või kinnipeetava soovil.

§ 51. Sund isikliku hügieeni valdkonnas

Kui kinnipeetav ei hoolitse oma isikliku hügieeni eest vajalikul määral ja see on kaasa toonud reaalse ohu kinnipeetava või teise isiku tervisele, võib vanglateenistus hügieeninõuete täitmiseks kasutada sundi. Sunni kasutamine ei tohi ohustada kinnipeetava elu ega kahjustada tervist.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 52. Tervishoiuteenuse osutamine vanglas

(1) Tervishoiuteenuseid osutab vanglas tervishoiutöötaja vastavalt tervishoiuteenuste korraldamise seaduse eriarstiabi osutamist reguleerivatele sätetele. Eriarstiabi osutamisel ei kohaldata vangla suhtes tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 21 lõikes 1 ja § 22 lõikes 2 toodud juriidilise vormi nõudeid.

[RT I 2006, 56, 416- jõust. 01.01.2007]

(2) Arst on kohustatud pidevalt jälgima kinnipeetavate tervise seisundit, ravima neid vanglas olevate võimaluste piires ja vajaduse korral suunama ravile asjakohase eriarstiabi osutaja juurde, samuti täitma teisi talle pandud ülesandeid.

[RT I 2006, 56, 416- jõust. 01.01.2007]

§ 53. Kinnipeetava ravimine

(1) Kinnipeetavale tagatakse ööpäevaringse vältimatu abi kättesaadavus.

(2) Kinnipeetav, kes vajab ravi, mille andmiseks puudub vanglas võimalus, suunatakse arsti poolt ravile asjakohase eriarstiabi osutaja juurde. Kinnipeetava valve tervishoiuteenuste osutamise ajal tagab vanglateenistus.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Aeg, mil kinnipeetavale osutatakse tervishoiuteenuseid, arvatakse karistuse kandmise aja hulka.

[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

(4) Kinnipeetava suhtes, kes on toime pannud tahtliku enesevigastuse, tekib vanglal regressiõigus tervishoiuteenustele kulutatud summade tagasinõudmiseks.

[RT I 2009, 35, 232- jõust. 27.06.2009]

§ 54. Eritingimused naiskinnipeetavale

(1) Rasedate naiste jaoks sisustatakse vanglas eraldi ruumid ja korraldatakse laste eest hoolitsemine. Emal ja kuni kolmeaastasel (kaasa arvatud) lapsel võimaldatakse ema taotlusel ja eestkostetasutuse nõusolekul elada koos.

(2) Vanglateenistus tagab emale sideme säilimise üle kolme aasta vanuse lapsega, kui see ei häiri lapse normaalset kasvatamist ega avalda talle kahjulikku mõju.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 55. Kinnipeetava üldfüüsiline seisund

(1) Kinnipeetavale tagatakse võimalus kehakultuuriga tegelemiseks.

(2) Kinnipeetavale võimaldatakse jalutuskäik värskes õhus vähemalt üks tund päevas.

§ 56. Informeerimine haigestumise või surma puhul

Kinnipeetava raskest haigestumisest või surmast informeerib vanglateenistus viivitamata tema omakseid või kinnipeetava soovil mõnda teist isikut. Välisriigi kodanikust kinnipeetava surmast informeerib vanglateenistus viivitamata kinnipeetava kodakondsusjärgse riigi välisesindust.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

6. jagu

Sotsiaalhoolekanne vanglas

§ 57. Sotsiaalhoolekande eesmärk

Sotsiaalhoolekande eesmärk on aidata kinnipeetaval säilitada ja luua sotsiaalselt olulisi ja positiivseid kontakte väljaspool vanglat, suurendada tema iseseisvat toimetulekuvõimet ning mõjutada teda õiguskuulekalt käituma.

§ 58. Sotsiaaltöötaja

[Kehtetu -RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 59. Sotsiaalhoolekanne kinnipeetava vastuvõtmisel

Vanglasse vastuvõtmisel nõustatakse kinnipeetavat tema lähedaste sotsiaalse turvalisuse tagamise ja vara säilitamise osas ning antakse kinnipeetavale õigusabi.

§ 60. Sotsiaalhoolekanne kinnipeetava vabastamisel

(1) Kinnipeetava vabastamise ettevalmistamisel abistatakse kinnipeetavat tema majanduslike ja isikliku elu korraldamisega seonduvate küsimuste lahendamisel, samuti dokumentide vormistamisel. Kinnipeetavat informeeritakse tema võimalustest saada toetust üldise sotsiaalhoolekande raames.

(2) Kinnipeetava vabastamise ettevalmistamisel edastatakse andmed pärast vabanemist sotsiaalhoolekannet vajava kinnipeetava kohta kinnipeetava või tema perekonna elukohajärgsele valla- või linnavalitsusele ja selgitatakse välja konkreetse abi saamise võimalused.

(3) Kui kinnipeetava või tema perekonna elukoht pole teada või kui kinnipeetav ei soovi pöörduda tagasi oma endisesse elukohta, edastatakse andmed pärast vabanemist sotsiaalhoolekannet vajava kinnipeetava kohta mõnele teisele valla- või linnavalitsusele, arvestades võimaluse korral kinnipeetava soove elukoha valikul.

(4) Vanglateenistus on kohustatud edastama valla- või linnavalitsusele nende taotlusel vabanenud kinnipeetavale sotsiaalhoolekande osutamiseks vajalikku teavet ja dokumente.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 61. Kriminaalhooldusametniku kaasamine

(1) Kinnipeetava ennetähtaegse vabastamise ettevalmistamisel edastatakse andmed kinnipeetava kohta kinnipeetava või tema perekonna elukohajärgsele kriminaalhooldusosakonnale.

(2) Kui kinnipeetava või tema perekonna elukoht pole teada või kui kinnipeetav ei soovi pöörduda tagasi oma endisesse elukohta, edastatakse andmed kinnipeetava kohta mõnele teisele kriminaalhooldusosakonnale, arvestades võimaluse korral kinnipeetava soove elukoha valikul.

(3) [Kehtetu -RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 62. Religioonialane tegevus vanglas

Vanglateenistus tagab kinnipeetavale tema usuliste vajaduste rahuldamise.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

7. jagu

Kinnipeetava distsiplinaarne mõjutamine

§ 63. Distsiplinaarkaristused

(1) Käesoleva seaduse, vangla sisekorraeeskirjade või muude õigusaktide nõuete süülise rikkumise eest võib kinnipeetavale kohaldada distsiplinaarkaristusi. Need on:

- 1) noomitus;
- 1¹) isikliku raadio, televiisori või muu vajaliku elektriseadme kasutamise keelamine kuni 45 päevaks;
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]
- 2) ühe lühi- või pikaajalise kokkusaamise keelamine;
- 3) töölt eemaldamine kuni üheks kuuks;
- 4) kartserisse paigutamine kuni 45 ööpäevaks.

(2) Noort kinnipeetavat võib kartserisse paigutada kuni 20 ööpäevaks.

(3) Distsiplinaarkaristuse valikul võetakse arvesse vangistuse täideviimise eesmärki. Ühe ja sama distsipliinirikumise eest võib kohaldada ainult üht distsiplinaarkaristust. Kollektiivsed distsiplinaarkaristused on keelatud.

(4) Raske distsipliinirikumise korral on vanglateenistusel õigus paigutada distsipliinirikkuja eraldi kambrisse enne distsiplinaarmenetluse lõpetamist.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 64. Distsiplinaarmenetlus

(1) Distsiplinaarmenetluse viib läbi ning distsipliinirikumise asjaolud selgitab välja vanglateenistus.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Kinnipeetavat informeeritakse kohe distsipliinirikumisest, milles teda süüdistatakse. Kinnipeetaval on õigus anda selgitusi.

(3) Distsiplinaarmenetluse käik protokollitakse. Protokollile kirjutab alla distsiplinaarmenetluse läbi viinud vangaametnik. Protokollile vorm ja selles esitatavad andmed sätestatakse [vangla sisekorraeeskirjades](#).

(4) Distsiplinaarkaristuse määrab vanglateenistus distsiplinaarmenetluse läbi viinud ametniku ettepanekul. Distsiplinaarkaristuse määramine vormistatakse käskkirjana ja seda tuleb põhjendada. Distsiplinaarkaristuse määramise käskkiri antakse kinnipeetavale allkirja vastu.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4¹) Distiplinaarkaristuse võib määrata kuue kuu jooksul arvates rikkumise toimepanemise päevast, kuid mitte hiljem kui ühe kuu jooksul rikkumise teadasaamise päevast arvates. Tähtaja hulka ei arvata aega, kui kinnipeetav viibib arestimajas või haiglas.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(5) Materjalid määratud distiplinaarkaristuse kohta lisatakse kinnipeetava isiklikku toimikusse.

§ 65. Distiplinaarkaristuse täideviimine

(1) Üldjuhul pööratakse distiplinaarkaristus täitmisele kohe.

(2) Vanglateenistuse ametnik võib distiplinaarkaristuse või selle osa täitmisele pööramise edasi lükata tingimusel, et kinnipeetav ei pane katseajal toime uut distipliinirikumist. Katseage määratakse ühest kuni kuue kuuni.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Kui kinnipeetav paneb katseajal toime uue distipliinirikumise, pööratakse mõlemad distiplinaarkaristused kohe täitmisele.

(4) Kui kinnipeetav ei pane katseajal toime uut distipliinirikumist, jäetakse distiplinaarkaristus täitmisele pööramata.

(5) Distiplinaarkaristus kustub ühe aasta jooksul distiplinaarkaristuse määramisest arvates.
[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

(6) Distiplinaarkaristust ei täideta, kui seda ei ole pööratud täitmisele kaheksa kuu jooksul arvates distiplinaarkaristuse määramisest.

§ 65¹. Distiplinaarkaristuse täideviimine kartserisse paigutamise korral

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(1) Kartser peab vastama käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 sätestatud tingimustele ja tagama kinnipeetava pideva visuaalse või elektroonilise jälgimise.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Kartserisse vastuvõtmisel otsitakse kinnipeetav läbi ning talle antakse kartseri arvel olev riietus. Kinnipeetava juures kambris olnud isiklikud asjad antakse hoiule ning tagastatakse kinnipeetavale pärast kartserist vabastamist.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(3) Kartserisse paigutatud kinnipeetaval ei ole õigust liikuda vangla territooriumil käesoleva seaduse §-des 8 ja 10 sätestatud korras. Kinnipeetava soovil võimaldatakse tal vähemalt üks tund päevas viibida vabas õhus.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(4) Kartserisse paigutatud kinnipeetava suhtes võib vanglateenistus osaliselt või täielikult piirata käesoleva seaduse §-de 22, 30–32, 34–38, 41, 43, 46 ja 48 kohaldamist.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

8. jagu

Julgeoleku tagamine vanglas

§ 66. Kinnipeetavate järelevalve

(1) Kinnipeetavate järelevalve korraldatakse viisil, mis tagab käesoleva seaduse ja vangla sisekorraeskirjade täitmise ja üldise julgeoleku vanglas.

(1¹) Järelevalve täpsema korralduse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(2) Vangla sisekorraeskirjade täitmise ja julgeoleku eest vanglas vastutab vanglateenistuse ametnik.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 67. Kinnipeetava kohustused

Julgeoleku tagamiseks vanglas on kinnipeetav kohustatud:

1) täitma vangla sisekorraeskirju ja alluma vanglateenistuse ametnike seaduslikele korraldustele;

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

2) mitte takistama vanglateenistuse ametnike kohustuste täitmist ega häirima teisi kinnipeetavaid ja muid isikuid;

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

3) teatama viivitamatult vanglateenistuse ametnikule kõikidest asjaoludest, mis võivad ohustada vangla julgeolekut ja korda ning teise isiku elu ja tervist;

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

4) suhtuma heaperemehelikult talle usaldatud esemetesse ja pidama korras tema kasutuses olevad elu- ja olmeruumid.

§ 67¹. Kinnipeetavale keelatud aine tarvitamise kontrollimine

(1) Kinnipeetaval on keelatud alkohoolse joogi, välja arvatud usutalitusel pakutava alkoholi, ja muu piiritust sisaldava aine, samuti narkootilise ja psühhotroopse aine (edaspidi *keelatud aine*) tarvitamine arsti ettekirjutuseta. Vanglateenistuse ametnikul on õigus kontrollida kinnipeetavat ja tuvastada keelatud aine tarvitamine. Keelatud aine tarvitamise tuvastamisel lähtutakse korrakaitseaduse §-des 38–41 sätestatud korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Kui vanglateenistuse ametnik ei pea vajalikuks muude andmete kogumist ja kinnipeetav ei nõua keelatud aine tarvitamise tuvastamist väljahingatavast õhust või verest või bioloogilisest vedelikust võetud prooviga, võib piirduda indikaatorvahendi kasutamisega ning isikul esinevate keelatud aine tarvitamise tunnuste kirjeldusega.

(3) Kui kinnipeetav nõuab keelatud aine tarvitamise tuvastamist väljahingatavast õhust või verest või bioloogilisest vedelikust võetud prooviga, peab kinnipeetav hüvitama vere- või bioloogilise vedeliku proovi (edaspidi *proov*) võtmise, säilitamise ja edastamise ning uuringu tegemisega kaasnenud kulutused, välja arvatud juhul, kui proov on negatiivne. Sel juhul kannab kulud vangla.

(4) Kui proov võetakse tervishoiuteenuse osutaja juures, korraldab vangla võetud proovi toimetamise riiklikku ekspertiisiasutusse uuringu tegemiseks ja keelatud aine tarvitamise tuvastamiseks.

(5) Kui kinnipeetav keeldub tervishoiuteenuse osutaja juures proovi andmisest, on vanglateenistuse ametnikul proovi võtmise tagamiseks õigus kasutada kinnipeetava suhtes vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 68. Läbiotsimine

(1) Vanglateenistuse ametnikul on õigus teostada kinnipeetava läbiotsimist, tema isiklike asjade, elu- ja olmeruumide, samuti teiste ruumide ja territooriumi läbiotsimist keelatud esemete ja ainete avastamiseks. Kinnipeetava läbiotsimist teostavad temaga samast soost isikud.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Vanglateenistuse ametniku poolt läbiotsimisel leitud keelatud esemed ja ained kuuluvad äravõtmisele ning realiseerimisele või hävitamisele. Realiseerimisel saadud summad kantakse riigieelarvesse. Leitud dokumendid võtab vanglateenistus hoiule ja tagastab kinnipeetavale vanglast vabanemisel.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Vanglateenistuse ametnikul on õigus vanglasse saabuvad ja vanglast väljuvad isikud ning nende asjad läbi otsida. Läbiotsimist teostab isikuga samast soost vanglateenistuse ametnik.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Läbiotsimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

§ 69. Täiendavad julgeolekuabinõud

(1) Täiendavaid julgeolekuabinõusid kohaldatakse kinnipeetavale, kes süstemaatiliselt rikub käesoleva seaduse või vangla sisekorraeskirja nõudeid, kahjustab oma tervist või on suitsiidi- või põgenemiskalduvustega, samuti kinnipeetavale, kes on ohtlik teistele isikutele või vangla julgeolekule. Täiendavaid julgeolekuabinõusid võib kohaldada ka raske õiguserikkumise ärahoidmiseks.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Täiendavate julgeolekuabinõudena on lubatud:

- 1) kinnipeetava vanglasisese liikumis- ja suhtlemisvabaduse piiramine;
- 2) isiklike riiete kandmise või esemete kasutamise keelamine;
- 3) kehakultuuriga tegelemise keelamine;
- 4) eraldatud lukustatud kambrisse paigutamine;
- 5) ohjeldusmeetmete kasutamine.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolude äralangemisel täiendavate julgeolekuabinõude kohaldamine lõpetatakse.

(4) Täiendavaid julgeolekuabinõusid kohaldab vanglateenistus. Edasilükkamatul juhul kohaldab täiendavaid julgeolekuabinõusid kõrgem kohalviibiv vanglateenistuse ametnik.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 70. Ohjeldusmeetmete kasutamine

(1) Lisaks käesoleva seaduse § 69 lõikes 1 toodud alustele võib ohjeldusmeetmeid kasutada ka kinnipeetava saatmisel. Jalaraudu võib kasutada ohjeldusmeetmena üksnes kinnipeetava saatmisel või vanglasisesel paigutamisel.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(2) Ohjeldusmeetme kasutamine ei tohi kesta üle 12 tunni.

§ 70¹. Vanglateenistuse erivahendid ja teenistusrelvad

[RT I, 09.03.2018, 1- jõust. 19.03.2018]

(1) Vanglateenistuse erivahendid on:

[RT I, 09.03.2018, 1- jõust. 19.03.2018]

- 1) ohjeldusmeetmena kasutatavad käe- ja jalaraudad, sidumisvahendid, rahustussärk, -tool ja -voodi;
- 2) teenistusloom;
- 3) sõiduki sundpeatamise vahend;
- 4) veekahur;
- 5) pisaravoolust, suitsu-, heli-, valgus- või muud efekti või valuaistingut esilekutsuvad granaadid;
- 6) eriotstarbeline lõhkamisseadeldis, mida ei kasutata inimese vastu;
- 7) eriotstarbeline valgus- ja heliseadeldis;
- 8) eriotstarbeline värvimis- ja märgistusvahend.

(2) Vanglateenistuse teenistusrelvad on:

[RT I, 09.03.2018, 1- jõust. 19.03.2018]

- 1) tulirelv;
- 2) gaasirelv;
- 3) pneumorelv;
- 4) külmrelv;
- 5) elektrišokirelv.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(3) Vanglateenistuse teenistusrelvadele ja nende laskemoonale kohaldatakse relvaseaduse sätteid, arvestades käesolevas seaduses või selle alusel sätestatud erisusi.

[RT I, 09.03.2018, 1- jõust. 19.03.2018]

§ 71. Vanglateenistuse erivahendite ja teenistusrelvade kasutamine ja käitlemine

[RT I, 09.03.2018, 1- jõust. 19.03.2018]

(1) Käesoleva seaduse § 70¹ lõike 1 punktides 3–8 nimetatud erivahendite ja teenistusrelvade kasutamine vanglateenistuse ametniku poolt on lubatud ainult äärmuslikel juhtudel, kui kõik ülejäänud meetmed kinnipeetava põgenemise takistamiseks, põgenenud kinnipeetava tabamiseks, relvastatud või mõne muu ohtliku esemega varustatud kinnipeetava kahjutuks tegemiseks, kallaletungi kõrvaldamiseks või kõrvaliste isikute vanglasse sissetungimise takistamiseks on ammendatud. Erivahendi ning teenistusrelva kasutamise korral tuleb hoiduda inimeste tervise kahjustamisest suuremal määral, kui see on antud juhul vältimatu.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(2) Vanglateenistuse ametnik võib kasutada teenistusülesannete täitmisel ja enda ohutuse tagamiseks enesekaitsevahendeid ning füüsilist jõudu.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Teenistusülesannete täitmisel võib vanglateenistuse ametnik ohutuse tagamiseks kehtestada enda, teiste isikute või objektide ümber ohutsooni, millesse ei tohi tema loata siseneda. Selle nõude rikkumisel võib vanglateenistuse ametnik kasutada füüsilist jõudu, erivahendeid ning külm- ja gaasirelvi.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3¹) Vanglateenistuse ametnikul on teenistuskohustuste täitmisel, sealhulgas teenistuskohustuste täitmisel väljaspool vanglat, õigus kinni pidada isik, kes oma tegevusega vahetult ohustab karistuse täideviimist vanglas. Isiku kinnipidamine toimub korrakaitseaduse §-s 46 sätestatud korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3²) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud isik viibib sõidukis, on vanglateenistuse ametnikul õigus sõiduk peatada. Sõiduki peatamine toimub korrakaitseaduse §-s 45 sätestatud korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3³) Isikut kinni pidades kasutab vanglateenistuse ametnik vajaduse korral vahetut sundi, mis seisneb isiku mõjutamises füüsilise jõuga ning käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud äärmuslikel juhtudel erivahendi või teenistusrelvaga. Vahetu sunni kohaldamisel lähtutakse korrakaitseaduse §-des 76–78 sätestatud korrast.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3⁴) Kinnipeetud isik antakse esimesel võimalusel üle politseiametnikule, välja arvatud vanglast põgenenud, põgenemiskatselt tabatud ja vanglast lahkuda lubatud isik, kes hoidub kõrvale karistuse kandmise jätkamisest. Selline isik toimetatakse vanglasse.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(4) Tulirelva kasutamine naiste ja alaealiste vastu on keelatud, välja arvatud põgenemisel, samuti kui nimetatud isikud kasutavad relva vastupanu avaldamisel või kallaletungil vanglateenistuse ametnikule või muudele isikutele.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(5) Teenistukoera kasutamine on lubatud lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 toodud alustele ka narkootilise või psühhotroopse aine avastamiseks.
[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

(6) Tulirelva kasutamisele peab eelnema hoiatus relva kasutada või hoiatuslask. Eelneva hoiatuse või hoiatuslasuta on tulirelva kasutamine lubatud edasilükkamatul juhul, tõrjumaks vahetut ja otsest ohtu elule ja tervisele.
[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

(7) [Kehtetu -RT I, 27.02.2019, 12- jõust. 01.08.2019]

(7¹) Pärast kinnipeetava suhtes vahetu sunni kasutamist kontrollib tervishoiutöötaja esimesel võimalusel kinnipeetava tervise seisundit. Vahetu sunni kasutamise asjaolud ja tervise seisundi kontrolli tulemused protokollitakse.
[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

(7²) Kinnipeetava suhtes ohjeldusmeetme kasutamisel on käesoleva paragrahvi lõikes 7¹ sätestatu kohustuslik vaid järgmistel juhtudel:

- 1) ohjeldusmeetme kasutamisel rakendati füüsilist jõudu;
- 2) ohjeldusmeetme kasutatakse kestvalt kauem kui viisteist minutit, välja arvatud, kui toiming sooritatakse eelnevalt väljaantud haldusakti alusel või käe- ja jalaraudade saatmisel kasutamise korral;
- 3) kinnipeetav esitab tervise seisundiga seonduvaid kaebusi;
- 4) muul juhul, kui ilmneb kinnipeetava tervise seisundi kontrollimise vajadus.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

(7³) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega ohjeldusmeetmete ja tervise seisundi kontrollimise täpsema korra, sealhulgas kontrollimise sageduse ohjeldusmeetme kestva kasutamise korral, ja protokollile esitatavad nõuded.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

(8) Vanglateenistuse erivahendite, teenistusrelvade ja nende laskemoona ning osade kasutamise, käitlemise ja üleandmise tingimused ja korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** määrusega.
[RT I, 09.03.2018, 1- jõust. 19.03.2018]

§ 71¹. Vanglateenistuse enesekaitsevahendite loetelu ja neile esitatavad nõuded

(1) Vanglateenistuse enesekaitsevahendid on järelevalve teostamisel vanglateenistuse ametniku või teenistuslooma füüsilise ohutuse tagamiseks kasutatavad vahendid.

(2) **Valdkonna eest vastutav minister** võib määrusega kehtestada vanglateenistuse enesekaitsevahendite loetelu ja enesekaitsevahenditele esitatavad nõuded.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 72. Vangla julgeolekut ja korda ohustava sündmuse lahendamine

[RT I, 27.02.2019, 12- jõust. 01.08.2019]

(1) Kõikide vangla üldist julgeolekut või vangistuse täideviimist vahetult ohustavate sündmuste lahendamist juhib vangla või Justiitsministeerium.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sündmuse lahendamisse kaasatud politseiametnikud, päästeametnikud, tervishoiuteenuse osutajad ja muud isikud alluvad sündmuse lahendamist juhtiva asutuse õiguspärastele korraldustele.

(3) Tingimisel, et väljasõidu lubamisega ei kaasne suuremat kahju, kui kaasneks kinnipeetavate ja vahistatute vanglas viibimisega, võib seoses käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sündmuse lahendamiseks lubada kinnipeetavale ja vahistatule lühiajalist väljasõitu käesoleva seaduse §-s 32 sätestatud tingimusi järgimata, kui:

- 1) see on vajalik vanglas viibivate kinnipeetavate ja vahistatute elu ja tervise kaitseks või
- 2) sündmuse lahendamiseks on vaja kasutada vangla ehitisi.

[RT I, 27.02.2019, 12- jõust. 01.08.2019]

§ 72¹. Vangla turvasüsteemid ja seadmed

(1) Vangla turvasüsteemide või seadmete, samuti erivahendite, teenistusrelvade ja laskemoona soetamisel ning nendega seonduvate teenuste tellimisel peab tagama, et ei kahjustataks vangla julgeolekut.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(2) Hinnangu käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tegevuse võimalikule ohtlikkusele annab ning vajaminevad meetmed ohu ärahoidmiseks määrab valdkonna eest vastutav minister.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

9. jagu Kinnipeetava vabastamine

§ 73. Vanglast vabastamise alused

Kinnipeetav vabastatakse vanglast karistuse ärakandmisel, samuti teistel seaduses ettenähtud alustel.

§ 74. Ettevalmistused vabastamiseks

Kinnipeetava vabastamise ettevalmistamiseks korraldatakse kinnipeetava sotsiaalhoolekanne, kohaldatakse soodustusi, võimaldatakse lühiajalist väljasõitu või paigutatakse kinnipeetav ümber avavanglasse vastavalt käesoleva seaduse §-dele 20, 22, 32, 60 ja 61.

§ 74¹. Välismaalase vabastamine Eesti Vabariigist lahkumiseks

(1) Välismaalase poolt võetud Eesti Vabariigist lahkumise kohustuse täitmisele pööramiseks edastab vangla Politsei- ja Piirivalveametile välismaalase kehtiva reisidokumendi.

(2) Kui vangistust kandev välismaalane, kes on süüdi mõistetud teise astme kuriteo eest, soovib võtta kohustuse Eesti Vabariigist lahkumiseks kriminaalmenetluse seadustiku § 424¹ lõike 1 alusel ning tal on Politsei- ja Piirivalveameti hinnangul võimalik vastuvõtvasse riiki tagasi pöörduda, taotleb vangla karistuse kandmise asukoha järge maakohu täitmiskohtunikult välismaalasesest kinnipeetava edasisest karistuse kandmisest vabastamist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse esitamiseks taotleb vangla välismaalase vastuvõtvasse riiki tagasipöördumise võimalikkuse kohta hinnangut Politsei- ja Piirivalveametilt, kes edastab selle vanglale 30 päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

[RT I, 19.03.2019, 3- jõust. 01.07.2019]

§ 75. Vanglast vabastamine

(1) Kinnipeetav vabastatakse viimasel karistuspäeval võimalikult vara, kuid mitte hiljem kui kell 12.00. Kui vabastamise päev langeb riiklikule pühale või puhkepäevale, vabastatakse kinnipeetav viimasel tööpäeval enne riiklikku püha või puhkepäeva.

(1¹) Kinnipeetavale, kes kannab karistusseadustiku § 66 kohaselt karistust ositi või karistusseadustiku § 73 või 74 kohaselt osaliselt täitmisele pööratud kuni 30-päevast vangistust, ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõike 1 teises lauses sätestatud vabastamist.

[RT I, 07.07.2017, 1- jõust. 01.11.2017]

(2) Kui ühel päeval kuulub vabastamisele mitu kinnipeetavat, peab vanglateenistus kindlustama vabastatavate lahkumise vanglast eraldi.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Vabastamisel tagastatakse kinnipeetavale vanglateenistuse hoiul olnud esemed ja dokumendid ning isiklikud riided. Kui isiklikud riided puuduvad või ei vasta aastaajale, antakse vabastatavale riided vanglateenistuse poolt tasuta.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Vabastamisel makstakse kinnipeetavale välja tema isikuarvel olevatest summadest hoiustatud vabanemistoetus ja vanglasiseseks kasutamiseks jäetud raha. Kui kinnipeetava isikuarvelt väljamakstav summa on väiksem toetuse määra, siis makstakse kinnipeetavale ühekordset toetust kehtestatud määra ja isikuarvelt väljamakstava summa vahe ulatuses.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4¹) Kinnipeetava vabastamisel võib vanglateenistuse kinnipeetava nõusolekul teatud osa vabanemistoetusest üle kanda kinnipeetava elukohajärgse sotsiaalosakonna eriarvele selle väljamaksmiseks osadena.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4²) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud toetuse määra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(5) Välismaalasest kinnipeetav, kellel ei ole elamisluba või elamisõigust või viibimisõigust Eestis, saadetakse vabastamisel Eestist välja. Kui Eestist välja saatmine ei ole kohe võimalik, paigutatakse välismaalane vabastamisel kinnipidamiskeskusesse.
[RT I, 03.07.2013, 2- jõust. 01.10.2013]

(6) Kinnipeetava vanglast vabastamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 76. Vabastamine tingimisi enne tähtaega

(1) Kinnipeetava katseajaga tingimisi enne tähtaega vabastamiseks edastab vangla pärast kinnipeetava poolt karistusseadustiku §-s 76, 76¹ või 77 sätestatud karistusaja ärakandmist kohtule:

- 1) kinnipeetava isikliku toimiku;
- 2) kinnipeetava iseloomustuse, milles antakse vangla hinnang uue kuriteo toimepanemise võimalikkuse, kinnipeetava ohtlikkuse ja tema ennetähtaegse vabastamise kohta;
- 3) kriminaalhooldaja arvamuse katseaja, käitumiskontrolli aja ja kinnipeetava suhtes kohaldatavate kohustuste valiku ja nende kohaldamise tähtaja kohta;
- 4) kinnipeetava nõusoleku elektroonilise valve kohaldamiseks, kui kinnipeetav taotleb enda vabastamist karistusseadustiku § 76 lõike 1 punkti 1 või lõike 2 punkti 1 alusel, ja
- 5) kannatanu arvamuse kinnipeetava ennetähtaegse vabastamise kohta, kui kannatanu on esitanud kriminaalmenetluse seadustiku § 38 lõike 5 punktis 4 sätestatud taotluse ning on oma arvamuse vanglale avaldanud.

[RT I, 19.03.2019, 3- jõust. 01.07.2019]

(2) Kinnipeetava tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmisel karistusseadustiku § 76 lõike 1 punkti 1 või lõike 2 punkti 1 alusel edastab vanglateenistus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud materjalid uuesti kohtule pärast karistusseadustiku § 76 lõike 1 punktis 2 või lõike 2 punktis 2 sätestatud karistusaja ärakandmist, kuid mitte varem kui kuue kuu möödumisel tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmise määruse jõustumisest.

(3) Kinnipeetava, kes oli kuriteo toimepanemise ajal noorem kui kaheksateistaastane, katseajaga tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmisel karistusseadustiku § 76¹ lõike 1 alusel edastab vanglateenistus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud materjalid uuesti kohtule pärast karistusseadustiku § 76 lõike 2 või § 76¹ lõikes 2 sätestatud karistusaja ärakandmist, kuid mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmise määruse jõustumisest, kui kohus ei ole sätestanud oma määrukses materjalide uuesti esitamiseks pikemat või lühemat tähtaega.
[RT I, 19.03.2015, 1- jõust. 29.03.2015]

(4) Kinnipeetava tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmisel karistusseadustiku § 76 lõike 1 punkti 2 või lõike 2 punkti 2 alusel edastab vanglateenistus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud materjalid uuesti kohtule ühe aasta möödumisel tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmise määruse jõustumisest, kui kohus ei ole sätestanud oma määrukses materjalide uuesti esitamiseks pikemat või lühemat tähtaega.

(4¹) Kinnipeetava tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmisel karistusseadustiku § 77 lõike 1 alusel edastab vanglateenistus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud materjalid uuesti kohtule kahe aasta möödumisel tingimisi enne tähtaega vabastamata jätmise määruse jõustumisest, kui kohus ei ole sätestanud oma määrukses materjalide uuesti esitamiseks lühemat tähtaega.
[RT I, 19.03.2019, 3- jõust. 01.07.2019]

(5) Kui kohus on karistusseadustiku § 76 lõike 7 alusel pööranud süüdimõistetud kandmata jäänud karistuse osa täitmisele või süüdimõistetud on karistusseadustiku § 76 lõike 8 kohaselt katseajal toime pannud uue tahtliku kuriteo, mille eest teda on karistatud vangistusega, edastab vanglateenistus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud materjalid uuesti kohtule pärast karistusseadustiku § 76 lõike 1 punktis 2 või lõike 2 punktis 2 või § 76¹ lõikes 2 sätestatud karistusaja ärakandmist, kuid mitte varem kui ühe aasta möödumisel täitmisele pööratud karistuse osa kandmisele asumisest või uue kuriteo toimepanemise eest mõistetud karistuse kandmisele asumisest süüdimõistetud poolt. Kohus võib oma määrusega sätestada kandmata jäänud karistuse osa täitmisele pööramisel materjalide uuesti esitamiseks ühest aastast pikema või lühema tähtaja.
[RT I, 19.03.2019, 3- jõust. 01.07.2019]

(5¹) Kui kohus on karistusseadustiku § 77 lõike 3¹ alusel pööranud eluaegse vangistuse täitmisele, edastab vanglateenistus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud materjalid uuesti kohtule pärast kahe aasta möödumist täitmisele pööratud karistuse kandmisele asumisest süüdimõistetu poolt. Kohus võib oma määrusega sätestada karistuse täitmisele pööramisel materjalide uuesti esitamiseks kahest aastast lühema tähtaja.
[RT I, 19.03.2019, 3- jõust. 01.07.2019]

(6) Vangla ei edasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud materjale kohtule kinnipeetava katseajaga tingimisi enne tähtaega vabastamiseks karistusseadustiku § 76 lõike 3 kohaselt, kui kinnipeetaval on jäänud mõistetud karistusajast kanda vähem kui kaks kuud. Vangla edastab materjalid kohtule karistusjärgse käitumiskontrolli kohaldamiseks, kui kinnipeetav vastab karistusseadustiku §-s 87¹ sätestatud tingimustele.

(7) Kinnipeetava tingimisi enne tähtaega vabastamise materjalide ettevalmistamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 76¹. Vanglast vabastamise õiend

(1) Vanglast vabastamisel või tingimisi enne tähtaega vabastamisel annab vanglateenistus isikule vanglast vabastamise õiendi kehtivusajaga kuus kuud.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Vanglast vabastamise õiendi vormi ja sellele kantavate andmete loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I 2006, 12, 79- jõust. 01.07.2006]

§ 76². Ettevalmistused vabastamiseks karistusjärgse käitumiskontrolli kohaldamisega

(1) Karistusjärgse käitumiskontrolli kohaldamise küsimuse otsustamise ettevalmistamisel vanglateenistuse poolt ja kohtule materjalide edastamisel kohaldatakse kinnipeetava tingimisi enne tähtaega vabastamise sätteid, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(2) Kui esinevad karistusseadustiku § 87¹ lõike 1 punktides 1 ja 2 või lõikes 2 sätestatud alused, edastab vanglateenistus kohtule kinnipeetava isikliku toimiku ning kriminaalhooldaja arvamuse katseaja ja kinnipeetava suhtes kohaldatavate kohustuste valiku ja nende kohaldamise tähtaja kohta hiljemalt kaks kuud enne vangistuse täieliku ärakandmise tähtaega.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

3. peatükk NOORE KINNIPEETAVA VANGISTUSE TÄIDEVIIMINE

§ 77. Noor kinnipeetav

Noor kinnipeetav käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes karistuse täitmisele pööramise ajal on noorem kui 21-aastane.

§ 78. Noore kinnipeetava kinnipidamine

Noore kinnipeetava kinnipidamine toimub selleks eraldi ettenähtud kinnises või avavanglas (noortevangla) või kinnise vangla eraldi osakonnas (noorteosakond).

§ 79. Noore kinnipeetava vastuvõtmine vanglasse

Noore kinnipeetava vastuvõtmisel vanglasse ei tohi tema vastuvõtuosakonnas viibimise aeg ületada kahte nädalalt.

§ 80. Noore kinnipeetava vangistuse täideviimise üldtingimused

Noore kinnipeetava vangistuse täideviimisele kohaldatakse käesoleva seaduse 1, 2, ja 6 peatüki sätteid käesolevas peatükis sätestatud erisustega.

§ 81. Noore kinnipeetava eraldi kinnipidamine

Noortevanglas või noorteosakonnas hoitakse eraldi:

- 1) nooremaid kui 15-aastasi;
- 2) 15- kuni 16-aastasi;

- 3) 16- kuni 18-aastasi;
- 4) 18- kuni 21-aastasi.

§ 82. Ümberpaigutamine täiskasvanute vanglasse või osakonda

(1) Noortevanglas või noorteosakonnas 21 aastaseks saanud kinnipeetav paigutatakse ümber täiskasvanute kinnisesse vanglasse või kinnise vangla täiskasvanute osakonda vastavalt täitmiskavale.

(2) Erandkorras võib täiskasvanute kinnisesse vanglasse või kinnise vangla täiskasvanute osakonda ümber paigutada ka 18- kuni 21-aastase kinnipeetava, kui see on vajalik tulenevalt kinnipeetava iseloomust ja individuaalsest täitmiskavast.

§ 83. Noore kinnipeetava töötamise erisused

Alla 18-aastase noore kinnipeetava töötamisele kohaldatakse kõiki töökaitseadustest tulenevaid alaealise töötamise erisusi, sealhulgas erisusi tööaja kohta.

§ 84. Noorele kinnipeetavale hariduse andmise erisused

(1) Alla 18-aastasele noorele kinnipeetavale on põhihariduse omandamine seadusega ettenähtud ulatuses kohustuslik. Vastavalt noore kinnipeetava soovile ja sobivusele antakse talle võimalus kutsehariduse omandamiseks.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(2) Noore kinnipeetava vangistuse täideviimise eesmärkide saavutamise huvides võib suurendada käesoleva seaduse §-des 24 ja 25 sätestatud kokkusaamiste ja käesoleva seaduse §-s 32 sätestatud lühiajaliste väljasõitude arvu ja kestvust.

4. peatükk ARESTI TÄIDEVIIMISE ÜLDTINGIMUSED

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2009]

§ 85. Aresti kandmine

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.01.2009]

(1) Aresti kandmine toimub otsuse teinud kohtu asukohajärgses või arestialuse elukohajärgse prefektuuri arestimajas.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Arestialuse võib paigutada arestimajja käesoleva paragrahvi lõiget 1 järgimata, kui see on vajalik arestimajja ülekoormuse tõttu, arestialuse julgeoleku huvides või muudel erandlikel asjaoludel. Arestialuse paigutamise erandjuhul otsustab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või tema poolt määratud politseiametnik.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Reservväelane ja tegevväelane kannab talle määratud aresti käesoleva seaduse § 156 lõikes 1 nimetatud arestimajas, ajateenija käesoleva seaduse §-s 156 nimetatud arestimajas või Kaitseväge arestimajas. Kaitseväelase võib talle kaitseväeteenistuse seaduse alusel määratud distsiplinaararesti kandmiseks paigutada käesoleva seaduse §-s 156 nimetatud arestimajja.

[RT I, 01.03.2017, 1- jõust. 01.04.2017]

§ 86. Aresti täideviimise üldtingimused

(1) Aresti täideviimisele kohaldatakse käesoleva seaduse 1., 2., ja 7. peatüki sätteid käesolevas peatükis sätestatud erisustega.

(2) Arestialust hoitakse ööpäev läbi lukustatud kambris.

(3) Arestialust avavanglasse ümber ei paigutata.

(4) Arestialune ei ole kohustatud töötama.

(5) Arestialune suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 64 lõiget 4¹.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2009]

(6) Arestialune daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov vajaduse korral isikusamasuse tuvastamise eesmärgil, kui muul moel ei ole võimalik isikusamasust tuvastada.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

(7) Distsiplinaararesti kandvat kaitseväelast ei daktüloskopeerita ja temalt ei võeta DNA-proovi.

[RT I, 01.03.2017, 1- jõust. 01.04.2017]

§ 87. Arestialuse kokkusaamised

(1) Arestialusele võimaldatakse järelevalve all üks kord nädalas lühiajaline kokkusaamine oma perekonnaliikmete ja teiste isikutega. Distsiplinaararesti kandvale kaitseväelasele ei võimaldata lühiajalist kokkusaamist.

[RT I, 01.03.2017, 1- jõust. 01.04.2017]

(2) Kokkusaamise kestus on kuni kaks tundi. Kokkusaamise kord sätestatakse arestimaja sisekorraeskirjades.

§ 88. Arestialuse lühiajaline vabastamine

(1) Käesoleva seaduse § 32 lõikes 5 sätestatud alustel võib arestimaja juht vabastada arestiaalse kuni kolmeks päevaks.

(1¹) Distsiplinaararesti kandva kaitseväelase lühiajalise vabastamise otsuse teeb arestimaja juht kaitseväelase struktuuriüksuse ülema nõusolekul.

[RT I, 01.03.2017, 1- jõust. 01.04.2017]

(2) Arestialuse vabaduses viibimise ajaks aresti kandmine peatub.

(3) Käesoleva seaduse §-s 33 sätestatud lühiajalist väljaviimist arestiaalsele ei kohaldata.

[RT I 2003, 78, 524- jõust. 01.01.2004]

§ 88¹. Arestialuse vabastamine

(1) Arestialusele ei kohaldata käesoleva seaduse § 75 lõikes 1 sätestatud vabastamist.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Arestialuse vabastamisel ei maksta vabanemistoetust.

(3) Kui arestiaalne on paigutatud arestimajja käesoleva seaduse § 85 lõiget 1 järgimata, tagab see prefektuur, kelle arestimajas arestiaalne oma karistust kannab, arestiaalse vabanemisel arestiaalse transpordi tema elukohta või hüvitab arestiaalsele ühistranspordi kulud tema elukohta.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(4) Distsiplinaararesti kandnud kaitseväelase vabanemisel tagab Kaitseväge kaitseväelase transpordi tema sõjaväelise auastmega ametikoha asukohta.

[RT I, 01.03.2017, 1- jõust. 01.04.2017]

5. peatükk EELVANGISTUSE TÄIDEVIIMINE

§ 89. Eelvangistusse vastuvõtmise alus

Isik võetakse vanglasse või arestimajja vastu isiku kinnipidamise või väärteprotokolli koopia, kahtlustatavana kinnipidamise protokolli koopia, kohtumääruse koopia või kohtuotsuse koopia ning isikut tõendava dokumendi või selle puudumisel politsei koostatud isikusamasuse tuvastamise dokumendi alusel.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 90. Eelvangistuse üldtingimused

(1) Eelvangistuse kandmisele kohaldatakse käesoleva seaduse 1., 2., ja 7. peatüki sätteid käesolevas peatükis sätestatud erisustega.

(2) Eelvangistust kantakse kinnise vangla eelvangistusosakonnas või arestimajas.

(3) Vahistatut hoitakse ööpäev läbi lukustatud kambris, välja arvatud aeg, kui vahistatu töötab või õpib. Eraldi hoitakse vahistatuid, keda süüdistatakse ühes ja samas kriminaalasjas.

(4) Vahistatu kamber peab vastama käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 sätestatud tingimustele ja tagama vahistatu pideva visuaalse või elektroonilise jälgimise.

(5) Vanglateenistus või arestimaja on kohustatud võtma kõik meetmed, et välistada eri kambritesse paigutatud vahistatute omavaheline sidepidamine.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 91. Vastuvõtmine eelvangistusse

(1) Vahistatule avatakse isiklik toimik, millesse kantakse käesoleva seaduse § 17 lõikes 2 sätestatud andmed.

(2) Vanglateenistus teavitab vahistatu vastuvõtmisest viivitamata uurimisasutust, prokuratuuri või kohut, kui kriminaalasi on kohtu menetluses.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 92. Vahistatu ümberpaigutamisest teatamine

Vahistatu ümberpaigutamisest on vahistatu vastuvõtja kohustatud teatama uurimisasutusele või prokuratuurile või kohtule, kui kriminaalasi on kohtu menetluses.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 93. Eelvangistuse kandmine

(1) Vahistatu kannab isiklikke riideid. Kui kandmiskõlblikud isiklikud riided puuduvad või kui vahistatu ei soovi neid kanda, annab vanglateenistus või arestimaja vahistatule tasuta riietuse.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Vahistatule avatakse vanglasisene isikuarve, millele kantakse vahistatule laekuvad summad.

(3) Vahistatule peavad olema kättesaadavad üleriigilised päevalehed ning raamatukogus hoitavad raamatud ja ajakirjad. Vahistatul on lubatud vanglateenistuse vahendusel tellida mõõdukuse piires isiklike vahendite arvel ajalehti, ajakirju ja muud kirjandust, kui see ei ohusta vangla julgeolekut. Vanglateenistus võib lubada vahistatu kambri valgustamist väljaspool ettenähtud aega.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(4) Alaealisele vahistatule, kes on olnud eelvangistuses vähemalt üks kuu, võimaldatakse põhi- või üldkeskhariduse omandamise jätkamine vastava riikliku õppekava alusel.

(5) Vahistatu soovil võimaldatakse tal vähemalt üks tund päevas viibida vabas õhus.

(6) Vahistatu tervishoiu korraldamisel ja rahastamisel lähtutakse käesoleva seaduse §-dest 49 ja 49¹ ning nende alusel kehtestatud õigusaktidest. Vahistatu, kes vajab ravi, mille andmiseks puudub vanglas või arestimajas võimalus, suunab arst ravile asjakohase eriarstiabi osutaja juurde. Vahistatu suunamisest eriarstiabi osutaja juurde teavitab vanglateenistus või arestimaja viivitamata uurimisasutust või prokuratuuri või kohut, kui kriminaalasi on kohtumenetluses. Vahistatu valve tervishoiuteenuste osutamise ajal tagab vanglateenistus või arestimaja.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(7) Vahistatu ei ole kohustatud töötama. Kui vahistatu soovib töötada ja vanglateenistus saab talle seda võimaldada, kohaldatakse tema suhtes käesoleva seaduse §-sid 39, 40 ja 43.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(7¹) Vahistatule ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud soodustusi.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(8) Vahistatule antakse tema taotluse alusel käesoleva seaduse §-s 18¹ sätestatud õiend, kui vahistatul ei ole muud kehtivat isikut tõendavat dokumenti.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 94. Vahistatu kokkusaamised

(1) Vahistatule lubatakse lühiajalisi kokkusaamisi isiklikes, õiguslikes või ärilistes huvides, mida vahistatu ei saa teostada läbi kolmandate isikute.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Välisriigi kodanikust vahistatul on piiramatu õigus kokkusaamisele oma riigi konsulaartöötajaga.

(3) Vahistatu kokkusaamine toimub vanglateenistuse ametniku juuresolekul, kes võib kokkusaamisesse sekkuda või selle kohe katkestada, kui kokkusaamine võib kahjustada kriminaalmenetluse läbiviimist.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Vahistatu lühiajalise kokkusaamise kestvus ja täpsem kord sätestatakse [vangla sisekorraeeskirjades](#).

(5) [Kehtetu -RT I, 13.06.2019, 2- jõust. 11.06.2019 - Riigikohtu üldkogu otsus tunnistas vangistusseaduse § 94 lõike 5 põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks edasiulatuvalt, omistades otsuse tagasiulatuva mõju kaebajale praeguses asjas, samuti isikutele, kes käesoleva otsuse jõustumise ajaks on seadusega ette nähtud korras vaidlustanud neile pikaajalise kokkusaamise võimaldamata jätmise või seadusega ette nähtud korras taotlenud neile pikaajalise kokkusaamise võimaldamata jätmisega tekitatud kahju hüvitamist.]

§ 95. Kokkusaamised kaitsja, advokaadist esindaja, vaimuliku, notari ja oma riigi konsulaartöötajaga

(1) Vahistatul on õigus piiramatult kohtuda oma kaitsja, advokaadist esindaja, vaimuliku ja oma riigi konsulaartöötajaga ning tõestamistoimingu tegemiseks notariga. Kokkusaamised toimuvad segamatult. Vanglateenistuse ametnik võib kokkusaamisi jälgida, kuid mitte pealt kuulata.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Kaitsjal, advokaadist esindajal või konsulaartöötajal on lubatud vahistatule üle anda kaitse ettevalmistamiseks vajalikke materjale. Materjalide sisuline läbivaatus vanglateenistuse ametnike poolt on keelatud. Notari dokumentide sisuline läbivaatus vanglateenistuse ametnike poolt on keelatud.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 96. Vahistatu kirjavahetus ja telefonikõned

[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

(1) Vahistatul on õigus kirjavahetusele ja telefoni (välja arvatud mobiiltelefoni) kasutamisele, kui selleks on tehnilised tingimused. Kirjavahetus ja telefoni kasutamine toimub [vangla sisekorraeeskirjadeg](#)sätetatud korras.

(2) Kirjavahetus ja telefoni kasutamine toimub vahistatu kulul.

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 97. Vahistatu kirjavahetuse ja telefonikõnede jälgimine

(1) Vahistatule saadetud või tema poolt saadetavad kirjad, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud isikutele ja ametiasutustele adresseeritud kirjad, avatakse vanglateenistuse ametniku poolt vahistatu juuresolekul ning võetakse sealt ära esemed, mille omamine vanglas on vangla sisekorraeeskirjadega keelatud.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Vahistatu kirjavahetuse ja telefoni teel edastatavate sõnumite sisu võib kontrollida üksnes kohtu loal kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud alustel ja korras.
[RT I, 29.06.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

(3) Keelatud on kontrollida vahistatu kirju ja telefonikõnesid kaitsjale, advokaadist esindajale, õiguskantslerile, prokurörile, kohtule ja Justiitsministeeriumile.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 98. Pakid

(1) Vahistatul on lubatud saada pakke. Pakis lubatud esemete loetelu sätestatakse [vangla või arestimaja sisekorraeeskirjades](#).
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Paki sisu kontrollitakse enne selle üleandmist vahistatule vanglateenistuse poolt ja paki saaja juuresolekul. Vanglateenistusel on õigus kinni pidada ja vahistatule mitte üle anda pakis sisalduvaid asju, mille omamine vanglas on keelatud või mis võivad ohustada kriminaalmenetluse läbiviimist.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Kinnipeetud asjad, mille omamiseks vajalik eriluba puudub, võetakse ära ja hävitatakse. Ülejäänud kinnipeetud asjad tagastatakse paki saatjale.

(4) Kinnipeetud asjade tagastamise ning äravõtmise ja hävitamise korra kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 99. Vahistatu lühiajaline väljaviimine

(1) Olulistel ja edasilükkamatutel isiklikel, õiguslikel või äriisest asjaoludel, mis nõuavad vahistatu isiklikku kohalolekut, on vanglateenistuse ametnikul õigus lubada vahistatu välja viia järelevalve all kuni üheks päevaks, kui selleks on andnud nõusoleku uurimisasutus, prokuratuur või kohus, kui kriminaalasi on kohtu menetluses. Väljaviimise kulud kannab vahistatu.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Luba antakse vahistatu taotluse alusel.

(3) Vahistatule ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 32 sätestatud lühiajalist väljasõitu.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 100. Vahistatule kohaldatavad distsiplinaarkaristused

(1) Käesoleva seaduse, vangla sisekorraeeskirjade või muude õigusaktide nõuete süülise rikkumise eest võib vahistatule kohaldada distsiplinaarkaristusi. Need on:

- 1) noomitus;
- 2) isiklike vahendite arvel lisatoitlustamise õiguse keelamine kuni kaheks kuuks;
- 3) kartserisse paigutamine kuni 30 ööpäevaks.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Nooremalt kui kaheksateistkümnepäevast vahistatut võib kartserisse paigutada kuni 15 ööpäevaks.

(3) Distsiplinaarkaristuse valikul võetakse arvesse eelvangistuse põhjust ja eesmärki. Ühe ja sama distsipliinirikumise eest võib kohaldada ainult üht distsiplinaarkaristust. Kollektiivsed distsiplinaarkaristused on keelatud.

§ 101. Distsiplinaarmenetlus

(1) Distsiplinaarmenetluse läbiviimisele ja distsiplinaarkaristuse määramisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 64 sätteid.

(2) Distsiplinaarkaristus pööratakse täitmisele kohe.

(3) Vahistatule määratud distsiplinaarkaristust ei täideta, kui seda ei ole pööratud täitmisele ühe kuu jooksul, arvates distsiplinaarkaristuse määramisest.

(4) Distsiplinaarkaristuse kustumisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 65 lõike 5 sätteid.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

§ 102. Kriminaalmenetluse tagamine

Vahistatu või vangistuses viibiva või aresti kandva kahtlustatava või süüdistatava suhtes võib kohaldada täiendavaid piiranguid prokuratuuri või kohtu määruse alusel kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud alustel ja korras.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 103. Julgeoleku tagamine eelvangistuse täideviimisel

Julgeoleku tagamiseks eelvangistuse täideviimisel võib vanglateenistuse ametnik kohaldada vahistatu suhtes käesoleva seaduse §-des 66–72 sätestatud julgeolekuabinõusid.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 104. Eelvangistusest vabastamine

(1) Vahistatu vabastatakse vahistustähtaja lõppemisel, samuti teistel seaduses sätestatud alustel.

(2) Kolm päeva enne vahistustähtaja lõppemist teatab vanglateenistuse ametnik sellest uurijale või prokurörile, kelle menetluses on kriminaalasi.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Kui vahistustähtaega ei pikendata, vabastatakse vahistatu vahistustähtaja viimasel päeval hiljemalt kell 12.00.

(4) Vahistatu vabastamisel ei maksta vabanemistoetust.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

5¹. peatükk KARISTUSJÄRGSE KINNIPIDAMISE TÄIDEVIIMINE

[Kehtetu -RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 104¹.–§ 104⁶. [Kehtetud -RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

6. peatükk TÄIDEVIIMISE KORRALDUS

1. jagu

Vangla

§ 105. Vangla

(1) Vangla on Justiitsministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus, mille ülesandeks on vangistuse ja eelvangistuse täideviimine käesolevas seaduses sätestatud korras.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(1¹) Valdkonna eest vastutav minister määrab ülesannete jaotuse Justiitsministeeriumi ja vanglate vahel. Kui ametikoht vanglas on allutatud Justiitsministeeriumi juhtimisele, siis võib valdkonna eest vastutav minister määrusega ette näha, et Justiitsministeerium nimetab ametniku sellele ametikohale ja vabastab ametist. Ülesannete jaotuse ja ülesannete ülemineku korra vanglate ja Justiitsministeeriumi vahel kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Vangla moodustab ning vangla põhimääruse, koosseisud ja vangla sisekorraeskirjad kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2¹) Vangla kodukorras sätestatakse kinnipeetava või vahistatu:
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

- 1) vastuvõtt ja vanglasisene paigutus;
 - 2) päevakava;
 - 3) töötamise ja õppimise korraldus;
 - 4) vaba aja veetmise võimalused;
 - 5) sisseostude tegemine;
 - 6) kokkusaamised ja telefoni kasutamine;
 - 7) lühiajaline väljasõit ja väljaviimine;
 - 8) usuliste vajaduste rahuldamine;
 - 9) meditsiiniline teenindamine;
 - 10) ametnike vastuvõtt;
 - 11) kirjavahetuse korraldus;
 - 12) distsiplinaarmenetluse läbiviimine ja distsiplinaar karistuse täideviimine;
 - 13) ümberpaigutamine ja vanglast vabastamine;
 - 14) muud reguleerimist vajavad asjaolud.
- [RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2²) Vangla kodukord avaldatakse vangla veebilehel ning tehakse allkirja vastu teatavaks vanglasse saabuvale kinnipeetavale või vahistatule.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(3) Vangla kodukorra kinnitab vangla direktor.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(4) Teenistuslikku järelevalvet vangla üle teostab Justiitsministeerium.
[RT I, 16.04.2014, 1- jõust. 26.04.2014]

(5) Teenistusliku järelevalve läbiviimiseks võib muu hulgas korraldada teenistusvalve, mis on vangla kontrollimine eesmärgiga avastada ja parandada ning edaspidi vältida vigu vangla tegevuses ja töökorralduses. Teenistusvalve teostamisse võib kaasata ametnikke ja töötajaid, kes kuuluvad vanglateenistusse, ning teisi asjatundjaid.
[RT I, 16.04.2014, 1- jõust. 26.04.2014]

(6) Vangla teenistusvalve korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 16.04.2014, 1- jõust. 26.04.2014]

§ 105¹. Vanglateenistus

(1) Vanglateenistuse ülesanne on vangistuse ja eelvangistuse täideviimine ning kriminaalhoolduse ja karistusjärgse käitumiskontrolli korraldamine.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(2) Vanglateenistusse kuuluvad:

- 1) Justiitsministeeriumi koosseisus vanglateenistuse ülesannete täitmiseks ettenähtud ametikohad;
- 2) vanglad.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud ametikohad määrab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud ametikohtadele teenistusse võetavate või teenistuses olevate ametnike taustakontrollile, valveajale ja tervisekontrollile kohaldatakse vanglaametniku taustakontrolli, valveaega ning tervisekontrolli reguleerivaid sätteid.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 106. Vangla direktor

Vangla direktor juhib vangla tööd ja täidab teisi talle pandud ülesandeid.

§ 107. Erialane järelevalve

(1) Erialast järelevalvet haridus-, sotsiaal- ja tervishoiualaste ülesannete täitmise üle vanglas teostavad valdkonna eest vastutavad ministrid.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) [Kehtetu -RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

(3) Riiklikku järelevalvet rahvatervise seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ettenähtud tervisekaitse nõuete täitmise üle ning tervishoiuteenuste osutajale sätestatud nõuete täitmise üle vanglas teostab Terviseamet.

[RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

§ 108. Vanglakomisjon

(1) Üldsuse kontrolli vangla üle teostab selle juures tegutsev vanglakomisjon. Vanglakomisjoni koosseisu ei tohi kuuluda vanglaametnikud.

(2) Vanglakomisjoni ülesanne on aidata vanglal korraldada vangla tööd, sealhulgas abistada vanglat kinnipeetavate paigutamise, õppimise, töötamise, toitlustamise, meditsiinilise teeninduse, järelevalve ja teiste karistuse täideviimisega seotud küsimuste lahendamisel.

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(3) Vanglakomisjoni täpsemad ülesanded, koosseis ja töökord, samuti vanglakomisjoni liikmete tasustamise kord sätestatakse vanglakomisjoni põhimäärusega, mille kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ülesannete täitmiseks on vanglakomisjonil õigus vastu võtta otsuseid, soovitusi ja proteste.

(5) Vanglakomisjon esitab iga aasta 1. veebruariks Justiitsministeeriumile aruande oma eelneva aasta töö kohta. Aruanne esitatakse vanglakomisjoni esimehe kaudu.

(6) Vanglakomisjoni liige ei tohi avaldada talle oma ülesannete täitmise teatavaks saanud kinnipeetava delikaatseid isikuandmeid.

(7) Vanglakomisjoni liikmed nimetab valdkonna eest vastutav minister.

§ 108¹. Vanglakomisjoni liikmele esitatavad nõuded

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

Vanglakomisjoni liikmeks võib nimetada isiku:

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

1) kes on vähemalt 21-aastane teovõimeline Eesti Vabariigi või Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik;

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

2) keda ei ole karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest või keda ei ole kriminaalmenetluses tunnistatud kahtlustatavaks või süüdistatavaks;

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

3) kellel on vähemalt keskharidus;

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

4) kellel on keeleseaduses sätestatud C1-tasemel või sellele vastaval tasemel eesti keele oskus;

[RT I 2009, 4, 26- jõust. 26.01.2009]

5) kellel on piisav arusaam vangistuse eesmärkidest ja vangistuse täideviimisest;

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

6) kes on valmis kaasa aitama kinnipeetava taasühiskonnastamisele;

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

7) kellel ei ole komisjoni liikme ülesannete täitmist takistada võivaid isiklike suhteid kinnipeetavate ega vahistatutega.

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 109. Vangla saatemeeskond, relvastatud üksus ja ametiabi

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(1) Kinnipeetava, arestialuse ja vahistatu saatmiseks väljaspool vangla ja arestimaja territooriumi on moodustatud relvastatud saatemeeskond, mille isikkoosseisule antakse eriväljaõpe.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(2) Saatemeeskonna ülesanded ja töökorra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Vangla juurde võib moodustada relvastatud üksuse eriülesannete täitmiseks. Relvastatud üksuse ülesanded ja töökorra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(4) Vajaduse korral võib relvastatud üksust või vanglateenistuse ametnikku kasutada ametiabi korras vastavalt halduskoostöö seadusele avaliku korra tagamiseks. Relvastatud üksuse või vanglateenistuse ametniku kasutamisel avaliku korra tagamiseks peab relvastatud üksus või vanglateenistuse ametnik järgima ka politsei tegevust reguleerivate õigusaktide nõudeid.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(5) Vajaduse korral kaasatakse kinnipeetavate, arestialuste ja vahistatute saatmiseks politseiametnikke.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

2. jagu

Teenistus vanglaametnikuna

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

1. jaotis

Vanglaametnik

§ 110. Vanglateenistuse mõiste

[Kehtetu -RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 111. Vanglaametnik

(1) Vanglaametnik on vanglas teenistuses olev ametnik, kelle ülesanne on kinnipeetava ja vahistatu kinnipidamine ja järelevalve, julgeoleku tagamine vanglas ning kohtueelse menetluse või kohtuvälise menetluse toimetamine vanglas toimepandud süütegudes, samuti sellealase tegevuse juhtimine.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(1¹) Teenistuseks vanglaametnikuna loetakse ka teenistus sisekaitselise rakenduskõrgkooli või muu vanglaametnike ettevalmistusteenistust läbiviiva asutuse korrektsioonialast haridust andva struktuuriüksuse juhi ja korrektsiooni erialaõppejõu ametikohal, samuti osalemine eksperdina rahvusvahelisel tsiviilmissioonil.
[RT I, 04.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]

(2) Justiitsministeeriumi ametnik võib täita vanglaametniku või muu vanglatöötaja ülesandeid.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2¹) Justiitsministeeriumi ametnik võib anda vanglaametnikule või muule vanglatöötajale korraldusi.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud ülesannete täitmise ja korralduste andmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Kui Justiitsministeeriumi ametnik täidab vanglas teenistusülesandeid, laienevad temale vanglaametniku või muu vanglatöötaja õigused ja kohustused, välja arvatud käesoleva seaduse 6. peatüki 2. jaos sätestatud vanglaametniku õigused.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 112. Vanglaametnike ametiastmed

(1) Vanglaametnikud jagunevad ametiastmele vastavate ametikohtade ülesannete keerukuse või juhtimisfunktsiooni mahu ja olemasolu järgi järgmistesse ametiastmetesse alanevas järjestuses:

- 1) vangla peainspektor;
- 2) I klassi vanglainspektor;

- 3) II klassi vanglainspektor;
- 4) I klassi valvur;
- 5) II klassi valvur.

(2) Vanglaametniku ametiastmetele vastavad ametikohad kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

2. jaotis Vanglaametnikuna teenistusse võtmine

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 113. Vanglaametniku ametisse nimetamine

(1) Vanglaametniku ametikohale võib nimetada vähemalt keskharidusega täieliku teovõimega Eesti Vabariigi kodaniku, kes valdab eesti keelt seaduses või seaduse alusel sätestatud ulatuses.

(2) Vanglaametniku vaba ametikoha võib täita konkursita.

(3) Vanglaametniku ametikohale nimetamisel võib ametnikule panna ametiastmele vastava vanglaametniku ettevalmistusteenistuse läbimise kohustuse.

(4) Vanglaametniku ettevalmistusteenistuse läbimise kohustust ei või panna isikule, kellel on teadus- või magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või kes on vähemalt kaks aastat töötanud kohtuniku, prokuröri, kõrgema politsei-, piirivalve-, pääste- või vanglaametnikuna või Justiitsministeeriumi vanglateenistusse kuuluva ametniku ametikohal.

(5) Vangla direktor nimetatakse ametisse viieks aastaks.

(6) Praktika läbimise ajaks võib vangla koosseisus ette näha praktikantide ametikohti.

(7) Vangla hoolitseb eelneva vanglateenistuse kogemusega vanglaametniku juhendamise eest, et tagada tema valmisolek täita oma tööülesandeid.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 113¹. Vanglaametnikule esitatavad nõuded

(1) Vanglaametnik peab vastama vanglaametniku teenistusülesannete täitmiseks kehtestatud hariduse, töökogemuse ja kehalise ettevalmistuse nõuetele ning isiku teadmiste, oskuste ja isiksuseomadustele kehtestatud nõuetele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuded ametiastmete kaupa ning nendele vastavuse hindamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Vangla direktori ametikohale esitatavad nõuded ning tema värbamise ja valiku, arendamise ja hindamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 114. Isikud, keda on keelatud võtta vanglateenistusse

(1) Vanglateenistusse ei või lisaks avaliku teenistuse seaduse §-s 15 nimetatud isikutele võtta isikut:

- 1) keda on karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest, olenemata karistusandmete kustutamisest;
- 2) kes on kandnud vangistuslikku karistust, olenemata karistusandmete kustutamisest, või
- 3) kes on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alused kehtivad ka vanglaametniku erialale õppima asuda sooviva isiku kohta.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 114¹. Taustakontroll

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(1) Vanglasse teenistusse või tööle või vanglaametniku erialale õppima (edaspidi *vanglasse tööle*) asuda sooviv isik esitab Justiitsministeeriumi vanglate osakonnale või vanglale isikuandmete ankeedi.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Isikuandmete ankeedis küsitakse andmeid, mis võimaldavad hinnata isiku sobivust ametikohale. Lisaks võib küsida isiku vanemate, õe, venna, lapse, abikaasa, endise abikaasa, samuti elukaaslase ees- ja perekonnanime, isikukoodi, isikukoodi puudumise korral sünniaega ja -kohta, ning kontaktandmeid.

[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(3) Vanglasse tööle asuda sooviva isiku isikuandmete ankeedi vormi kehtestab ja andmete kontrollimise õigust omavad ametnikud määrab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(4) Vanglasse tööle asuda sooviva isiku isikuandmete ankeedis esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks on käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel määratud ametnikel õigus:

1) pöörduda riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ja ametiisikute, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimistega vanglasse tööle asuda sooviva isiku isikuandmete kohta;

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

2) vestelda isikuandmete ankeedis märgitud isiku, samuti tööandja ja õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kandidaadi kõlbelisi ja teisi isikuomadusi ning vajaduse korral ja küsitletava isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus;

3) kontrollida, kas käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isikud on kriminaalmenetluses kahtlustatavad, süüdistatavad või karistatud tahtlikult toimepandud kariteo eest, ning kasutada kontrollimiseks karistusregistri või karistusregistri arhiivi andmeid.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud järelepärimise saanud asutus või isik vastab järelepärimisele viivitamata.

(6) Vanglasse tööle asuda soovivat isikut teavitatakse tema suhtes läbiviidud taustakontrollist ja võimaldatakse tal tutvuda kontrolli käigus kogutud materjalidega.

(7) Kui vanglasse tööle asuda sooviv isik on tahtlikult esitanud valeandmeid või varjanud olulist informatsiooni, jäetakse ta ametisse nimetamata.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(8) Vanglateenistuses oleva isiku suhtes teostatakse taustakontrolli, et tuvastada:

1) vanglateenistusse võtmise ajal kehtinud nõuete järgimine isiku vanglateenistusse võtmisel või

2) vangla julgeolekut või korda ohustada võivad asjaolud.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(9) Taustakontrolli käigus tuvastatud vanglateenistusse võtmise nõuete rikkumine saab olla isiku vabastamise aluseks ainult siis, kui tema vanglateenistusse võtmisel on rikutud vanglateenistusse võtmise ajal kehtinud vanglateenistusse võtmise tingimusi ja vanglateenistusse võtmist takistav asjaolu ei ole ära langenud.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 115. Vanglaametniku ettevalmistusteenistus

(1) Vanglaametniku ettevalmistusteenistus koosneb erialasest teoreetilisest ja praktilisest väljaõppest.

(2) Vanglaametniku kandidaadi ettevalmistusteenistuse kohaks on asutus, kus vanglaametniku kandidaat praktilisel väljaõppel osaleb, ja Sisekaitseline rakenduskõrgkool.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(3) Vanglaametniku ettevalmistusteenistuses olev isik kannab ametinimetust «vanglaametniku kandidaat», välja arvatud juhul, kui ta on vanglaametnikuna ametisse nimetatud.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 116. Ettevalmistusteenistuse õiguslik reguleerimine

(1) Vanglaametniku kandidaadi ettevalmistusteenistuse teoreetilisele osale õppeasutuses ei laiene avaliku teenistuse seadus ning sellel viibimist ei loeta avalikuks teenistuseks järgmiste eranditega:

1) ettevalmistusteenistuses viibimise aeg arvatakse teenistusstaaži hulka, kui isik asus pärast ettevalmistusteenistuse lõpetamist kolme kuu jooksul teenistusse vanglaametnikuna;

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

2) [kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Vanglaametniku ettevalmistusteenistuse teoreetilisele osale laienevad käesoleva seaduse §-d 134 ja 147.

(3) Vanglaametniku kandidaadi võib ametisse nimetada vastava õppeasutuse juhi loal ja vanglas vaba ametikoha olemasolu korral. Vaba ametikoha puudumisel nimetatakse vanglaametniku kandidaat ametisse käesoleva seaduse § 113 lõikes 6 nimetatud ametikohale.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teenistusele praktikandi ametikohal ei laiene avaliku teenistuse seadus, välja arvatud §-des 44, 50, 51, 53–57 ja 60 sätestatu.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teenistusele laienevad käesoleva seaduse 4. jaotises ettenähtud teenistuskohustused ning 5. jaotises ettenähtud sotsiaalsed tagatised, välja arvatud käesoleva seaduse § 136. [RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(6) Vanglaametniku ettevalmistusteenistus lõpeb vanglaametniku eksami sooritamise või lõputöö kaitsmisega. [RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(7) [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 117. Vanglaametniku kandidaadi stipendium ja muud sotsiaalsed tagatised

(1) Vanglaametniku kandidaadile makstakse stipendiumi, välja arvatud juhul, kui kandidaat on nimetatud käesoleva seaduse § 116 lõike 3 alusel ametisse vangla teenistujaks. Stipendiumi suuruse ning selle maksmise tingimused ja korra kehtestab [Vabariigi Valitsus või tema poolt määratud minister](#). [RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Vanglaametniku kandidaadile laieneb käesoleva seaduse § 147.

(3) Teoreetiline väljaõpe peab võimaldama vanglaametniku kandidaadile lisaks puhkepäevadele õppetööst vabu päevi vähemalt 35 kalendripäeva ulatuses aastas õppetöö korraldusega määratud ajal ja ulatuses.

§ 118. Ettevalmistusteenistuse kulude hüvitamine

(1) Isik on kohustatud hüvitama riigi poolt tema ettevalmistusteenistusele tehtud kulutused, kui ta:

- 1) katkestas mõjuva põhjuseta ettevalmistusteenistuse;
- 2) arvati ettevalmistusteenistusest välja ebarahuldava õppeedukuse tõttu;
- 3) arvati ettevalmistusteenistusest välja distsiplinaarsüüteo tõttu;
- 4) ei asunud ettevalmistusteenistuse lõpetamisest kolme kuu jooksul teenistusse vanglas või Justiitsministeeriumis, välja arvatud juhul, kui temale ei pakutud tema kvalifikatsioonile vastavat ametikohta;

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

5) vabastati teenistusest vanglaametnikuna või teenistusest Justiitsministeeriumis oma algatusel mõjuva põhjuseta;

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

6) vabastati teenistusest vanglaametnikuna või teenistusest Justiitsministeeriumis süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel;

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

7) vabastati teenistusest vanglaametnikuna või teenistusest Justiitsministeeriumis distsiplinaarsüüteo eest.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Ettevalmistusteenistuse kulusid ei pea hüvitama vanglaametnik, kes:

1) pärast ettevalmistusteenistust on olnud teenistuses vanglaametnikuna või teenistuses Justiitsministeeriumis vähemalt kolm aastat või

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

2) on teenistusest vanglaametnikuna või teenistusest Justiitsministeeriumis vabastatud seoses temal tuvastatud osalise või puuduva töövõimega või omal algatusel seoses vajadusega hooldada osalise või puuduva töövõimega perekonnaliiget.

[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

(3) Ettevalmistusteenistuse kulude arvestamise ja hüvitamise korra kehtestab määrusega [valdkonna eest vastutav minister](#) kooskõlastatult valdkondade eest vastutavate ministritega.

[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud lause lõpus sõnad „siseministri ning haridus- ja teadusministriga” sõnadega „valdkondade eest vastutavate ministritega”.]

§ 119. Erinevate ametiastmete ettevalmistusteenistus

(1) Käesoleva seaduse § 112 lõike 1 punktides 4 ja 5 nimetatud ametiastmele vastab ettevalmistusteenistus, mille käigus omandatakse valdkonna eest vastutava ministri määruses sätestatud kutsekeskharidus või vastav kvalifikatsioon.

[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(2) Käesoleva seaduse § 112 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud ametiastmetele vastab ettevalmistusteenistus, mille käigus omandatakse rakenduskõrgharidus.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 120. Vanglaametniku ettevalmistusteenistusse võtmise ja ametisse nimetamise pädevus

(1) Vanglaametniku kandidaadi võtab ettevalmistusteenistusse ettevalmistusteenistuse läbiviijaks oleva õppeasutuse juht.

(2) Vanglaametniku nimetab ametisse vangla direktor või tema poolt volitatud ametiisik.

(3) Vangla direktori nimetab ametisse valdkonna eest vastutav minister.

(4) Käesoleva seaduse § 110 lõikes 2 nimetatud ametikohale nimetab vanglaametniku ametisse vastava õppeasutuse juht või tema poolt volitatud ametiisik.

§ 121. Katseaeg

Vanglaametniku esmakordsel ametisse nimetamisel kohaldatakse talle katseaega pikkusega kuni üks aasta.

3. jaotis Vanglaametniku teenistuskäik

§ 122. Vanglaametniku hindamine

Vanglaametnikku hinnatakse tema teadmiste, oskuste, isiksuseomaduste, hariduse, töökogemuse ja kehalise ettevalmistuse järgi vastavalt ametiastme nõuetele, samuti tema teenistuslikke saavutusi.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 122¹. Vanglateenistuse ametnikule esitatavad kehalise ettevalmistuse nõuded

(1) Vanglateenistuse ametnik peab vastama vanglateenistuse ametnikule esitatavatele kehalise ettevalmistuse nõuetele.

(2) Kehalise ettevalmistuse nõuded, nende kontrollimise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 123.–§ 125. [Kehtetud -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 126. Vanglaametniku ülendamine

[Kehtetu -RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 127. Vanglaametniku edutamine

Vanglaametniku edutamine on vanglaametniku nimetamine kõrgemale ametiastmele vastavale ametikohale.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 128. Vanglaametniku üleviimine

(1) Vanglaametnikku võib ühelt ametikohalt teisele üle viia:

- 1) vanglaametniku ettepanekul või
- 2) vanglaametniku üleviimise õigust omava isiku algatusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 tähendatud juhul võib vanglaametniku teenistuslikest vajadustest tulenevalt viia sama ametiastme piires ühelt ametikohalt üle teisele ilma vanglaametniku nõusolekuta.

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(4) Vanglaametnikku ei tohi tema nõusolekuta üle viia vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 2, kui ametikoha vahetuse tõttu muutub ametniku elukoht või pikeneb oluliselt töölejäudmise aeg.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(5) Vanglaametniku üleviimise otsustab tema ametisse nimetamise õigust omav isik. Kui vanglaametniku üleviimisega kaasneb tema ametisse nimetamise õigust omavate isikute vahetumine, nimetatakse vanglaametnik ametisse senisele ametikohale nimetamise õigust omava isiku kirjalikul nõusolekul.

(5¹) Vanglaametniku teenistusele ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 33.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 129. Vanglaametniku üleviimine muule ametikohale riigiasutuses

(1) Vanglaametniku võib tema nõusolekul üle viia riigiteenistusse muule ametikohale, mis ei kuulu vanglateenistusse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ametikohale võib vanglaametniku üle viia kuni viieks järjestikuseks aastaks. Vanglaametniku nõusolekul võib tähtaja möödumisel tähtaega pikendada kuni viie aasta võrra.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaja möödumisel viiakse vanglaametnik tagasi samale või teisele ametikohale sama ametiastme piires. Vaba ametikoha puudumise korral vanglaametniku ametiastmel võib teda tema nõusolekul nimetada madalamale ametiastmele vastavale ametikohale.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 129¹. Vanglaametniku üleviimine korrektsioonialast haridust andva asutuse struktuuriüksuse juhi ametikohale

(1) Vanglaametniku võib käesoleva seaduse § 110 lõikes 2 nimetatud juhi ametikohale üle viia kuni viieks aastaks, kuid mitte rohkem kui kaheks ametiajaks järjest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumisel viiakse vanglaametnik tema soovil tagasi samale ametikohale või teisele ametikohale sama ametiastme piires, ametikoha puudumisel aga mõnele muule ametikohale vanglas.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 130. Vanglaametniku õigused tema üleviimise korral madalamale ametiastmele vastavale ametikohale

(1) Vanglaametniku madalamale ametiastmele vastavale ametikohale nimetatud isikul on õigus:
1) vaba ametikoha tekkimisel vanglaametniku senisele ametiastmele vastavale ametikohale üleviimisele juhul, kui ta vastab sellele ametikohale esitatavatele nõuetele;
2) saada kolme kuu vältel tasustatud vastavalt tema senisele ametiastmele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ettenähtud juhul ei korraldata konkursi vaba ametikoha täitmiseks edutamise korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 ettenähtud õigus puudub vanglaametnikul, kes nimetati madalamale ametikohale vastavale ametiastmele tema tunnistamise tõttu ametiastmele mittevastavaks.
[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 131. Vanglaametnike teenistuskäigu määрус

Vanglaametnike ametisse nimetamise ja edutamise täpsemad tingimused ja korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) vanglaametnike teenistuskäigu määрусega.
[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

4. jaotis **Vanglaametniku teenistuskohustused**

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 132. Ametisladuse hoidmise kohustus

Vanglaametnik ei tohi avaldada talle seoses teenistusülesannete täitmisega teatavaks saanud asjaolusid, sealhulgas kinnipeetavate isiklike suhteid puudutavaid asjaolusid. Ametisladuse hoidmise kohustus on tähtajatu.

§ 132¹. Korralduse andmine ja täitmine

(1) Vanglateenistuse ametnikul on õigus anda oma pädevuse piires teenistusülesannete täitmiseks suulisi ja kirjalikke korraldusi.

(2) Korraldus peab olema kooskõlas seaduste ja nende alusel kehtestatud õigusaktidega.

(3) Kui korralduse saaja ei saa korraldusest aru, peab ta küsima korralduse andjalt selgitusi.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 132². Vastutus korralduse täitmise eest

(1) Korralduse täitmise tagajärgede eest vastutab korralduse andja.

(2) Kui korralduse saaja täidab korraldust, millest ei selgu korralduse andja, vastutab täitmise tagajärgede eest korralduse täitja.

(3) Kui korralduse täitmise tagajärjeks on esimese astme kuriteo tunnustele vastav tegu, vastutavad korralduse täitmise tagajärgede eest nii korralduse andja kui ka korralduse saaja.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 133. Teatamiskohustus

Vanglaametnik on kohustatud vangla direktorile või kõrgemale kohalviibivale vanglaametnikule viivitamatult teatama kõikidest karistuse täideviimisel esile kerkivatest tähtsatest juhtudest, mis puudutavad vangla sisekorraeskirjade täitmist ja vangla julgeolekut, samuti tähelepanekutest kinnipeetava kohta, mis aitavad kaasa karistuse täideviimise eesmärkide saavutamisele. Kinnipeetava või vahistatu haigestumisest, vigastusest või mürgistusest on vanglaametnik kohustatud viivitamata informeerima arsti või õde.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 134. Vormiriietuse kandmise kohustus

Teenistuskohustuste täitmisel kannab vanglaametnik vormiriietust.

§ 135. Surveaktsioonides osalemise keeld

Vanglaametnik ei tohi osaleda streikides, pikettides ega muudes teenistusalasest surveaktsioonides.

[RT I, 29.06.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 135¹. Vanglateenistuse eetikakoodeks

Valdkonna eest vastutav minister kehtestab vanglateenistuse ametnike ja töötajate eetikakoodeksi.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

5. jaotis Vanglaametniku sotsiaalsed tagatised

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 136. Vanglaametniku palga, põhipalga ja palgamäära mõisted

(1) Vanglaametniku palk koosneb põhipalgast ja seaduses sätestatud ning seaduse alusel makstavatest lisatasudest.

(2) Põhipalk on vanglaametniku ametikohale vastav ametnikule määratud palgamäärast tulenev rahasumma.

(3) Käesoleva seaduse mõttes on palgamäär konkreetne summa või summade vahemik.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.01.2009]

§ 136¹. Vanglaametniku töö tasustamine

(1) Vanglaametnike palgamäärad ning põhipalga määramise ja lisatasude maksmise kord kehtestatakse valdkonna eest vastutava ministri määrusega.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Palgamäärade kehtestamisel võetakse arvesse piirkonda, asutust, vanglaametniku kvalifikatsiooninõudeid, tööülesandeid, töötamist õhtusel või öisel ajal ning muid asjaolusid.

(3) Põhipalka võib vähendada kuni 30% võrra erialase ettevalmistusteenistuse või vastava erialase hariduse puudumise korral.

(4) Lisatasu võib maksta täiendavate tööülesannete täitmise või nõutavamast tulemuslikuma töö eest ühes kuus kuni 50% vanglaametniku palgamäära madalaimast summast või palgamäära summast.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.01.2009]

§ 136². Väljateenitud aastate tasu

(1) Vanglaametnikule makstakse väljateenitud aastate tasu teenistusaastate eest järgmiselt:

1) alates 5-aastasest teenistusstaazist – 5% ametikoha madalaimast palgamäärast või kehtestatud palgamäärast;

2) alates 10-aastasest teenistusstaazist – 10% ametikoha madalaimast palgamäärast või kehtestatud palgamäärast;

3) alates 15-aastasest teenistusstaazist – 15% ametikoha madalaimast palgamäärast või kehtestatud palgamäärast.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.01.2009]

(2) Väljateenitud aastate tasu maksmisel arvestatakse teenistusstaazi käesoleva seaduse §-s 111 nimetatud ametikohal.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu võib jätta maksmata või selle suurus vähendada vanglaametniku distsiplinaarkaristuse kehtivuse ajal.

[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 136³. Vanglas töötavate riigiametnike töö tasustamine

Vanglas töötavate riigiametnike töö tasustamisele kohaldatakse [vanglaametniku töö tasustamistreguleerivaid](#) sätteid.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.01.2009]

§ 136⁴. Õppima suunatud vanglaametniku tasustamine

Sisekaitseakadeemia päevasesse õppesse õppima suunatud vanglaametniku teenistussuhe peatub õppetöö ajaks ning tal säilitatakse õppetöö ajal vanglaametniku palk.

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.01.2009]

§ 137. Vanglaametniku töö- ja puhkeaeg

(1) Vanglaametniku töö- ja puhkeaeg määratakse avaliku teenistuse seaduse alusel, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Kui teenistusolud ei võimalda järgida käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud vanglaametniku täistööaega, võib vangla sisekorraeskirjadega kehtestada tööaja summeeritud arvestuse. Sel juhul ei tohi tööaja kestus kvartalis ületada üldnormiga samaks ajavahemikuks ettenähtud töötundide arvu.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(3) Tööaja summeeritud arvestuse korral võib rakendada täistööajaga ettenähtud tööaja kestusest erinevat tööpäeva või -vahetuse kestust, mis ei või ületada 12 tundi.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada vangla ööpäevaringselt töötavatele vanglaametnikele vahetuse kestuseks kuni 24 tundi. 24-tunnise vahetuse korral tuleb vanglaametnikule võimaldada kokku kuus tundi einetamiseks ja puhkamiseks. Vahetusevälise puhkeaja kestus ei või olla alla 12 tunni.

(5) Vahetuse kestus ööajal võrdsustatakse päevasega.

§ 138. Vanglaametniku töölerakendamine puhkepäevadel

(1) Vanglaametnikule võib üldistest puhkepäevadest erinevad puhkepäevad ette näha vangla direktori poolt kinnitatud vahetuste ajakavaga.

(2) Vanglaametniku vahetuseväline töölerakendamine puhkepäeval kompenseeritakse tema valikul vabade päevade andmisega kahe järgneva nädala jooksul või tasutakse puhkepäeval töötatud aja eest kahekordses ulatuses. Riigipühadel tehtud töö eest makstakse kahekordselt, olenemata sellest, kas töö toimus vastavalt vahetuste ajakavale või mitte.

(3) Väljaspool vahetuste ajakava võib vanglaametnikku puhkepäeval ja riigipühadel tööle rakendada üksnes tema enda nõusolekul, välja arvatud käesoleva seaduse § 139 lõikes 1 ettenähtud juhul.

§ 139. Vanglaametniku ületunnitöö

(1) Vanglaametnik on kohustatud täitma asutuse juhi korraldust teha ületunnitööd järgmistel juhtudel:

1) massiliste korratuste, samuti loodusõnnetuse, tulekahju, epideemia, õnnetusjuhtumi, avarii ja katastroofi või muu erakorralise sündmuse ärahoidmiseks vanglas, sellise sündmuse tagajärgede kõrvaldamiseks;

2) teenistusülesannete täitmisel, mida ei ole võimalik lõpetada kehtestatud tööajanormi piires või edasilükkamatu või ettenägematu teenistusülesande täitmisel, kui töö lõpetamine või katkestamine on vastuolus vanglaametniku teenistusülesannetega;

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

3) vahetust ülevõtva vanglaametniku ilmumata jäämise korral, kui teenistuses ei tohi olla vaheaega; nendel juhtudel on vangla direktor kohustatud viivitamata võtma tarvitusele abinõud, et asendada vahetust hoidev vanglaametnik teise vanglaametnikuga.

(2) Vanglaametnik on käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud juhul kohustatud täitma ka vangla direktori poolt antud ülesandeid, mis ei kuulu tema teenistusülesannete hulka.

(3) Vanglateenistus maksab ületunnitöö eest lisatasu vanglaametniku tunnipalga poolteisekordses ulatuses või kompenseerib ületunnitöö vaba aja andmisega.

[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 140. Vanglaametniku puhkus

(1) Vanglaametniku puhkuse võib katkestada ja ta puhkuselt tagasi kutsuda vanglaametniku nõusolekul, kuid mitte rohkem kui kahel korral puhkuse vältel. Vanglaametniku nõusolekuta võib vangla direktor kutsuda vanglaametniku puhkuselt tagasi käesoleva seaduse § 139 lõike 1 punktis 1 sätestatud juhul.

(2) Vanglaametnikule võib anda põhjendatud juhul tasulist lisapuhkust kuni kümme kalendripäeva aastas.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 141. Valveaeg

(1) Valveajal peab vanglaametnik olema kokkulepitud kohas kättesaadav ettenägematute või edasilükkamatute teenistusülesannete täitmiseks. Valveaja kohaldamisel lähtutakse avaliku teenistuse seaduse §-st 38 käesolevas paragrahvis sätestatud erisustega.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2) Valveaja kestus ei või ületada 250 tundi kuus ja neid tunde ei arvata tööaja hulka.

(3) Valveaja eest võib maksta lisatasu kuni 10 protsenti ametniku madalaimast palgamäärast või ametipalgast.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(4) Lisatasu maksmise korra ja juhud kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(5) See osa valveajast, kui vanglaametnik täidab teenistusülesandeid, loetakse tööajaks. Sellisel juhul ei kohaldata vanglaametniku suhtes avaliku teenistuse seaduse § 41 lõigetes 1–3 sätestatud järjestikuse puhkeaja nõuet tingimusel, et 24-tunnise ajavahemiku jooksul rohkem kui 13 tundi töötamise korral antakse vanglaametnikule mõistliku aja jooksul täiendavat vaba aega võrdselt 13 töötundi ületanud tundide arvuga.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.04.2013]

§ 142. Toetus vanglaametnikuvastase ründe korral

[Kehtetu -RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 143. Varalise kahju hüvitamine

(1) Vanglaametniku teenistusülesannete täitmise tõttu vanglaametnikule või tema perekonnaliikmele tekitatud varalise kahju hüvitab riik. Kahjutasu nõutakse süüdiolvalt isikult sisse regressi korras.

(2) Varalise kahju hüvitamise tingimused ja korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

§ 144. Tagatised nõusolekuta üleviimise korral

(1) Vanglaametniku teisele ametikohale tema nõusolekuta üleviimisest on üleviimise õigust omav isik kohustatud vanglaametnikule kirjalikult ette teatama vähemalt kaks kuud.

(1¹) Kui lõikes 1 sätestatud tähtaega ei järgita, makstakse vanglaametnikule tema senist palka iga etteteatamistähtajast puudu jäänud tööpäeva eest.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(2) Nõusolekuta üleviidud vanglaametnikule säilitatakse tema senine palk kolme kuu jooksul, arvates asumisest uuele ametikohale, kui palk uuel ametikohal on väiksem vanglaametniku senisest palgast.

§ 145. Tagatised vanglaametniku üleviimisel käesoleva seaduse § 129 lõikes 1 nimetatud ametikohale

Vanglaametniku töötamise aeg käesoleva seaduse § 129 lõikes 1 nimetatud ametikohal võrdsustatakse teenistusajaga tema ametiastmele vastaval ametikohal vanglateenistuses.
[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 146. Vanglateenistuse ametniku tervisekontroll

(1) Vanglateenistuse ametniku tervisekontrolli eesmärk on tema teenistusest põhjustatud tervisehäirete avastamine, terviseriskide vähendamine ja vältimine ning vanglateenistuse ametnikule pandud kohustuste täitmist takistavate tervisehäirete puudumise tuvastamine.

(2) Vanglateenistuse ametniku tervisekontroll, teenistusega seotud arstlik läbivaatus ja vaktsineerimine, samuti vanglateenistusse või vanglaametniku erialale õppima kandideeriva isiku tervisekontroll tagatakse riigieelarve vahenditest.

(3) Vanglateenistuse ametniku tervisekontrolli korraldab ja tervisetõendi väljastab töötervishoiuarst, kaasates vajaduse korral eriarste.

(4) Vanglateenistuse ametniku tervisenõuded ja tervisekontrolli korra ning tervisetõendi sisu ja vormi nõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 146¹. Sotsiaalhoolekannet teostava ametniku tagatised

Vanglas sotsiaalhoolekannet teostavale ametnikule laienevad käesoleva seaduse §-des 142, 143 ja 146 sätestatud tagatised.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 147. Vanglateenistuse ametniku vormiriietus

(1) Vanglateenistuse ametnikule antakse tasuta vormiriietus.

(2) Vanglateenistuse ametikohtade loetelu, kes kannavad vormiriietust, vormiriietuse kirjelduse ja kandmise korra, samuti eraldusmärkide kirjelduse ja kandmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 16.04.2014, 1- jõust. 26.04.2014]

6. jaotis Teenistusdistsipliin

§ 148. Distsiplinaarvõim

Vanglaametnikule määrab distsiplinaarkaristuse ametiisik, kellel on selle vanglaametniku ametisse nimetamise õigus. Valdkonna eest vastutaval ministril või tema poolt volitatud ametiisikul on õigus määrata distsiplinaarkaristus igale vanglaametnikule.
[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

§ 149. Distsiplinaarvastutus

Vanglaametnikele kohaldatakse avaliku teenistuse seaduse 8. peatükis sätestatud distsiplinaarvastutuse regulatsiooni käesolevas seaduses sätestatud erisustega.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 150. Distsiplinaarkaristused

(1) Distsiplinaarsüüteo toime pannud vanglaametnikule võib määrata järgmisi distsiplinaarkaristusi:
1) noomitus;
2) põhipalga vähendamine kuni 30 protsenti kuni kuueks kuuks;
3) ühe astme võrra madalamale ametiastmele või madalamale ametikohale üleviimine üheks aastaks käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punkti 2 alusel;
4) teenistusest vabastamine avaliku teenistuse seaduse § 94 alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud distsiplinaarkaristuse määramisel ei kohaldata käesoleva seaduse § 144 ning aasta möödudes on vanglaametnikul õigus vaba ametikoha olemasolul saada tagasi endisele ametiastmele või ametikohale.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 150¹. Vanglas töötavate riigiametnike distsiplinaarmenetlus [Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 151. Ergutamine

(1) Teenistuskohustuste, kodanikukohuse silmapaistvalt hea täitmise või kauaaegse laitmatu teenistuse eest võib vanglaametnikule või mõnele muule isikule kohaldada ergutusi. Ergutuse määrab vanglaametniku ametisse nimetamise õigust omav ametiisik või valdkonna eest vastutav minister. Vanglaametniku teeneteristi määrab ja annab kätte valdkonna eest vastutav minister.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule võib määrata järgmisi ergutusi:

- 1) tänu avaldamine;
- 2) täiendava tasulise lisapuhkuse andmine kuni 10 kalendripäeva aastas;
- 3) rahalise preemia andmine;

- 4) hinnalise kingituse andmine;
 - 5) autasustamine aukirjaga;
 - 6) vanglaametniku teeneteristi andmine;
 - 7) vanglaametniku teenistusmedali andmine.
- [RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2007]

(3) Vanglaametniku teeneteristi ja teenistusmedali kirjelduse, nende andmise ja kandmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2007]

7. jaotis

Vanglaametniku teenistusest vabastamine

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 152. Teenistusest vabastamine vanuse tõttu

(1) Käesoleva seaduse § 112 lõike 1 punktis 1 nimetatud ametiastmel olev vanglaametnik vabastatakse teenistusest vanglaametnikuna üldise pensioniea saabumisel. Käesoleva seaduse § 112 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud ametiastmel olev vanglaametnik vabastatakse teenistusest vanglaametnikuna, kui ta on saanud 60 aastaseks. Käesoleva seaduse § 112 lõikes 1 punktides 4 ja 5 nimetatud vanglaametnik vabastatakse teenistusest vanglaametnikuna, kui ta on saanud 58 aastaseks.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(2) Vanuse tõttu vabastatakse vanglaametnik vabastamist tingiva vanuse saabumisele järgneva kuu esimesel tööpäeval.

(3) Ametisse nimetamise õigust omav ametiisik võib pikendada vanglaametniku teenistusaega viimase nõusolekul, kui vanglaametnik on oma tervises seisundi poolest võimeline teenistust jätkama.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 153. Teenistusest vabastamine ametivande andmisest keeldumise tõttu

Vanglaametnik, kes keeldub ametivande andmisest, vabastatakse teenistusest vande andmisest keeldumise päeval.

§ 154. Teenistusest vabastamine ettenägematute asjaolude ilmnemise ja ametiastmele mittevastavuse tõttu

(1) Vanglaametnik vabastatakse ettenägematute asjaolude ilmnemise tõttu teenistusest avaliku teenistuse seaduse §-s 92 sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Vanglaametnik vabastatakse ametikohale mittevastavuse tõttu teenistusest, kui ta ei ole ettenähtud tähtaja jooksul läbinud ametisse nimetamise tingimuseks olnud ettevalmistusteenistust.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 154¹. Vangla direktori teenistusest vabastamine teenistustähtaja möödumise tõttu

(1) Vangla direktori võib teenistustähtaja möödumisel teenistusest vabastada, uueks ametiajaks tagasi nimetada või üle viia sama ametiastme piires.

(2) Kui vangla direktor vabastatakse teenistusest, makstakse talle hüvitist kuue kuu ametipalga ulatuses.

(3) Kui vangla direktor ei ole nõus ametisse tagasi nimetamisega, vabastatakse ta teenistusest.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(4) Kui vangla direktor ei ole nõus üleviimisega, vabastatakse ta teenistusest. Kui vangla direktor ei ole nõus üleviimisega teises paikkonnas asuvale ametikohale, vabastatakse ta teenistusest ning talle makstakse hüvitisena kuue kuu ametipalk.

[RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

§ 154². Vanglaametniku teenistusest vabastamine koondamise tõttu

(1) Vanglaametnik vabastatakse teenistusest koondamise tõttu avaliku teenistuse seaduses sätestatud korras, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Koondamise tõttu teenistusest vabastamisest teatatakse vanglaametnikule kirjalikult ette vähemalt 30 kalendripäeva enne vabastamise tähtaega.

(3) Koondamise tõttu teenistusest vabastamise korral makstakse vanglaametnikule hüvitist vastavalt tema teenistusstaazile järgmiselt:

- 1) alla kolme aasta – kahe kuu põhipalk;
- 2) kolm kuni viis aastat – kolme kuu põhipalk;
- 3) viis kuni kümme aastat – viie kuu põhipalk;
- 4) üle kümne aasta – kümne kuu põhipalk.

(4) Kui koondamise tõttu vanglateenistusest vabastatud ametnik nimetatakse ametisse vanglateenistusse enne ajavahemiku möödumist, mille eest talle vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 3 hüvitist maksti, peab ta tagastama saadud hüvitise sellele ajavahemikule vastavas ulatuses, mille võrra varem, võrreldes hüvitise maksmise aluseks olnud ajavahemikuga, ta uuesti nimetatakse ametisse vanglateenistusse vanglaametniku ametikohale.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 155. Reservis olevad vanglaametnikud

[Kehtetu -RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

7. peatükk KINNIPIDAMINE ARESTIMAJAS

§ 156. Kinnipidamine arestimajas

(1) Arestimaja on kinnipidamiskoht Politsei- ja Piirivalveameti koosseisus, mis korraldab eelvangistuse ja aresti täideviimist.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Arestimajas hoitakse vahistatuid ja arestialuseid ööpäevaringselt lukustatud kambrites, kus on võimalik nende pidev visuaalne või elektrooniline jälgimine.

(3) Isiku kinnipidamisele arestimajas kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid eelvangistuse ja aresti täideviimise kohta.

(4) Eelvangistuse ja aresti täideviimisel on arestimaja juhil, kinnipidamistingimusi tagaval politseiametnikul ning arestimaja koosseisulisel teenistujal käesoleva seaduse 1.–5. peatükis sätestatud vastavad vangla direktori ning vanglaametniku õigused ja kohustused.

(5) Arestimaja sisekorraeskirjad kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(6) Vahistatute ja arestialuste saatmise ja valve arestimajas tagab Politsei- ja Piirivalveamet.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

8. peatükk MUUDATUSED TEISTES SEADUSTES

§ 157.–§ 164.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

9. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 165. Vanglateenistuse kohaldamine ametnikele seaduse jõustumisel

(1) Käesoleva seaduse jõustumise hetkel vanglas teenivad ametnikud ning muus riigiasutuses töötavad isikud, kelle ametikoht vastab § 110 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimustele, loetakse vanglaametnikeks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu laieneb ka ametnikele, kelle teenistussuhe käesoleva seaduse § 110 lõikes 1 nimetatud ametikohal on käesoleva seaduse jõustumise hetkel peatunud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud vanglaametnike esmakordne atesteerimine vastavalt käesoleva seaduse alusel kinnitatud ametiastmete atesteerimisnõuetele korraldatakse 2002. aasta 1. oktoobrist kuni 2003. aasta 31. detsembrini.

§ 166. Vanglateenistuse ametiastmete omistamine seaduse jõustumisel

Käesoleva seaduse §-s 165 nimetatud vanglaametnikele omistatakse ametiaste vastavalt valdkonna eest vastutava ministri poolt § 112 lõike 2 alusel antavale määruusele.

§ 167. Vanglateenistuse ametijärkude omistamine seaduse jõustumisel

[Kehtetu -RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 167¹. Vanglateenistuse ametijärkude kaotamine

(1) Vanglaametnikele määratud ametijärgud tunnistatakse kehtetuks.

(2) Kui käesoleva seaduse § 136¹ alusel arvatav palk on väiksem tema senisest palgast, säilitatakse ametnikule tema senise palga suurus.

[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 168. Seaduse laienemine selle jõustumise hetkel korrektsioonieriala omandavale isikule

(1) Käesolevas seaduses vanglaametniku ettevalmistusteenistusele sätestatud nõuded laienevad isikutele, kes võetakse ettevalmistusteenistusse pärast käesoleva seaduse jõustumist. Seaduse jõustumise hetkel Sisekaitsealase rakenduskõrgkooli korrektsioonikolledžis õppiv isik loetakse võrdseks käesoleva seaduse § 119 lõikes 2 sätestatud nõuetele vastava isikuga. Seaduse jõustumise hetkel muus korrektsioonialast haridust andvas õppeasutuses õppiv isik loetakse võrdseks käesoleva seaduse § 119 lõikes 1 sätestatud nõuetele vastava isikuga.

(2) Isiku, kes on lõpetanud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õppeasutuse ja seaduse jõustumise hetkel ei kuulu käesoleva seaduse § 165 lõigetes 1 ja 2 nimetatud ametnike hulka, võib võrdsustada käesoleva seaduse § 119 lõigetes 1 või 2 sätestatud nõuetele vastava isikuga [Vabariigi Valitsuse](#) poolt kehtestatud tingimustel ja korras.

[RT I 2003, 20, 116- jõust. 10.03.2003]

§ 169. Ametisse nimetamise ja edutamise piirangute mittekohaldamine

(1) [Kehtetu -RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

(2) Kuni 2002. aasta 1. juulini võib käesoleva seaduse § 112 lõike 1 punktis 5 sätestatud ametiastmele vastavale ametikohale ametisse nimetada ka isiku, kellel on vähemalt põhiharidus.

(3) Kuni 2007. aasta 1. juulini ei kohaldata vanglaametniku ametisse nimetamisel ja edutamisel käesoleva seaduse § 113 lõiget 2.

[RT I 2003, 26, 157- jõust. 01.04.2003]

§ 169¹. Vangladirektori ametisse nimetamine

Enne 2007. aasta 1. veebruari ametisse nimetatud vangladirektorid vormistatakse nende nõusolekul määratud tähtajaks ametisse alates 2007. aasta 1. veebruarist.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 170. Käesoleva seaduse § 107 kohaldamise erisused

Kuni 2003. aasta 1. jaanuarini ei kohaldata käesoleva seaduse § 107 sotsiaalalaste ülesannete täitmise kohta.

§ 170¹. Eriarstiabi osutamiseks vajaliku tegevusloa omandamine

Eriarstiabi osutamiseks on vanglad kohustatud omandama tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 21 lõike 1 ja § 22 lõike 2 kohase tegevusloa hiljemalt 2007. aasta 1. juuliks.

[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2007]

§ 171. Sotsiaaltöötaja ametisse nimetamise erisused

Kuni 2003 aasta 1. jaanuarini võib sotsiaaltöötajana ametisse nimetada ka isiku, kellel on mõni muu kõrgharidus kui sotsiaaltöölane või sotsiaalpedagoogiline kõrgharidus.

§ 172. Seaduse jõustumise hetkel poolkinnises vanglas vangistust kandva kinnipeatava kinnipidamistingimused

Isik, kellele on mõistetud vangistus poolkinnises vanglas, jätkab pärast käesoleva seaduse jõustumist karistuse kandmist kinnises vanglas.

§ 172¹. Käesoleva seaduse § 44 kohaldamise erisused

Kinnipeatavad, kellel on käesoleva seaduse jõustumiseks hoiustatud vabanemistoetusena üle kolme Vabariigi Valitsuse kehtestatud miinimumpalga suurune summa, võivad üle määratud suuruse hoiustatud raha kasutada vanglasiseselt vastavalt ettenähtud piirmäärale, kasutada rahaliste nõuete täitmiseks, saata oma perekonnaliikmele või ülalpeetavale või kanda arvelduskontole pangas.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 172². Käesoleva seaduse § 113 lõike 3 kohaldamise erisused

Ettevalmistusteenistuse läbimise kohustust ei või panna ka isikule, kes on vähemalt kaks aastat töötanud vanema politsei-, piirivalve-, pääste- või vanglaametnikuna ja kes on nimetatud ametisse enne 2007. aasta 1. veebruari.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 172³. Käesoleva seaduse § 119 kohaldamise erisused

Käesoleva seaduse § 119 lõiget 1 kohaldatakse ka isikute suhtes, kes on läbinud nooremvanglaametniku põhikoolituse aastatel 1998–2000.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.02.2007]

§ 172⁴. Käesoleva seaduse §-de 136¹ ja 136³ rakendamise erisused

2009. aasta 1. märtsist kuni 2010. aasta 31. detsembrini võib Vabariigi Valitsus vähendada vanglaametnikule ja vanglas töötavale riigiametnikule kehtivat Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud palgamäära ja diferentseeringut. Vabariigi Valitsus ei pea pärast 2010. aasta 31. detsembrit tõstma palgamäära ega diferentseeringut endisele tasemele.
[RT I 2009, 15, 93- jõust. 01.03.2009]

§ 172⁵. Käesoleva seaduse § 105¹ lõike 4, § 114 lõike 2 ja § 114¹ lõike 8 rakendamise erisused

Käesoleva seaduse § 105¹ lõikes 4, § 114 lõikes 2 ja § 114¹ lõikes 8 nimetatud isikud, kes on vanglateenistuses, vanglas tööl või vanglaametniku ettevalmistusteenistuses ning ei ole täitnud isikuandmete ankeeti, esitavad hiljemalt 2013. aasta 1. aprilliks isikuandmete ankeedi Justiitsministeeriumi vanglate osakonnale või vanglale.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

§ 172⁶. Püsiva töövõimetusega isik

Vanglaametnikul, kellel on tuvastatud osaline töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 118 lõike 2 punktis 2 sätestatud osalise töövõime tingimus täidetuks. Vanglaametnikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 118 lõike 2 punktis 2 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.
[RT I, 13.12.2014, 1- jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 173. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2000. aasta 1. detsembril.